

Byromstrategi

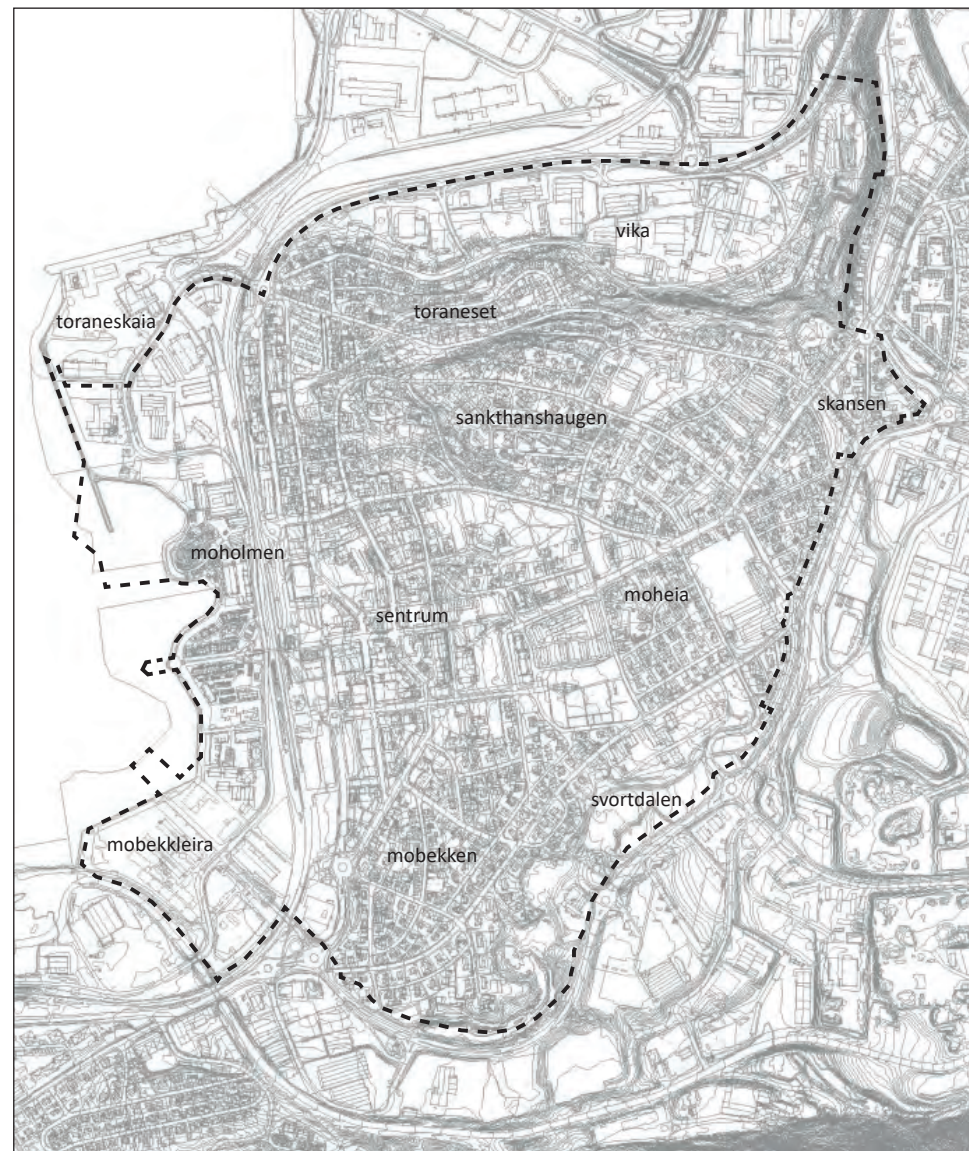
Forord

Byromsstrategien er utarbeidet av seksjon for kart og arealplan i Rana kommune. Den inngår som en del av kommunedelplan for byutvikling 2024-2034. Byromsstrategien gir retningslinjer og inspirasjon for framtidig utvikling av byrom i Mo i Rana. Den viser også 22 utvalgte byrom som skal ha prioritet i framtidig utvikling.

Prosjektleder har vært Guro Rørlien Hjerpbakk. Arbeidsgruppen har bestått av Trine Jamtli, Emilie Lian Baksaas og Inger Blikra.

Street Art i Havmannaksen.

Kart med avgrensning for kommunedelplan for byutvikling.

Oppbygning av strategien

Byromsstrategien er delt inn i tre deler:

- Del 1:** **gir en introduksjon** til hva et byrom er og hvorfor de er så viktige for byen. Den beskriver hvilke typer byrom som finnes i sentrum, og hvordan vi har kartlagt og vurdert dem. side 3
- Del 2:** **inneholder strategier** som forteller oss hva vi må gjøre for å utvikle gode byrom. Vi har utarbeidet tre hovedstrategier, som er konkretisert gjennom understrategier. side 12
- Del 3:** **inneholder en byromskatalog** med 22 byrom som er prioritert for framtidig utvikling i denne planperioden. Byromskatalogen beskriver hvert enkelt byrom med nåværende tilstand, mulig framtidig utvikling og mål for byrommet. side 26

Formål

Formålet med byromstrategien er å koordinere, prioritere og styre utviklingen av byrom i Mo i Rana.

Byromstrategien hjelper oss å se de ulike byrommene i sammenheng, samtidig som den viser oss hvilket potensial de ulike byrommene har. En felles overordnet visjon er avgjørende for at vi skal skape gode, attraktive og varierte byrom.

Grønn utvikling, vekstkraft og attraktivitet, og livskvalitet og mestring er tre av fire hovedsatsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036. Byromstrategien er et viktig verktøy for å følge opp disse satsningsområdene. Den vil bidra til å styre utviklingen i ønsket og bærekraftig retning, og møte utfordringer kommunen står overfor.

Rådhusplassen.

Visjon

Mo i Rana skal ha byrom med høy kvalitet og variert innhold. Det skal være gode forbindelser mellom byrommene, og de skal kunne brukes av alle.

Viktige begreper

Byrom

Byrom kan defineres som uterom som er avgrenset av bygg eller andre fysiske avgrensninger. Et annet kjennetegn ved byrom er at de er offentlig tilgjengelig og tilrettelagt for menneskelig aktivitet innenfor byen.

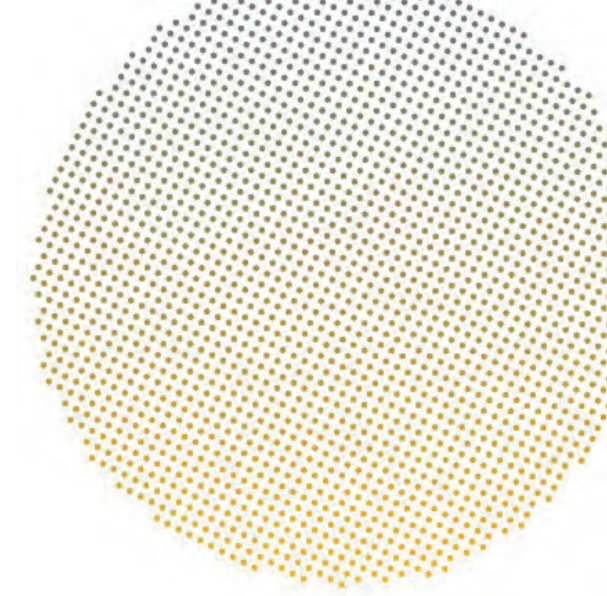
Eksempler på byrom er plasser og torg, parker, løkker og blågrønne områder.

Byromsnettverk

Byromsnettverket er sammenhengen mellom byrommene og forbindelsene som kobler byrommene sammen. Gater, fortau, snarveier eller gang- og sykkelforbindelser er eksempler på forbindelser som kobler byrommene sammen. Gode forbindelser mellom de ulike byrommene er viktig for å skape god tilgjengelighet og for å knytte byen sammen.

Målpunkter

Målpunkter er de stedene mennesker oppsøker eller oppholder seg i hverdagen. Eksempler på dette er arbeidsplasser, butikker og skoler. Et godt utviklet byromsnettverk er viktig for tilgjengeligheten til målpunktene.

Fem kriterier for å utvikle et godt byromsnettverk:

Folk

1. Brukbarhet handler om hvilke funksjoner byrom og forbindelser må ivareta for at byromsnettverket skal bli attraktivt å bruke.

Infrastruktur

2. Nærhet handler om avstander til byrom, tilgang til forskjellige typer byrom i nettverket.

3. Sammenkobling handler om forbindelsene i byromsnettverket og mobilitet.

Utforming

4. Kvalitet handler om stedskvaliteter, utforming av omgivelsene og fysisk kvalitet i byrom.

5. Bynatur handler om blågrønne kvaliteter, urbant friluftsliv og klimatilpasning.

”Byrom – en idehåndbok”, Kommunal- og distriktsdepartementet, 2016.

Del 1

Byrommenes rolle

Byrommene spiller en viktig rolle i byens struktur og funksjon. Det er i byrommene at bylivet foregår. Det er der vi kan møte andre mennesker, bedrive aktiviteter og finne ro.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2016) omtaler godt utviklede byrom som byens lim, som er med på å gjøre byen mer levende og inkluderende. Byrommene er med andre ord viktig for å skape en attraktiv by for lokalbefolkningen, besøkende og næringslivet. Vi vet at en attraktiv by er et viktig konkurransefortrinn for å tiltrekke seg nye innbyggere, arbeidskraft og arbeidsplasser. Byrommene gir oss en rekke kvaliteter:

Møteplasser

Byrom fungerer som møteplasser for byens innbyggere. Møteplassene er viktig for å skape en levende og inkluderende by, legge til rette for sosial kontakt og for å motvirke ensomhet.

Rekreasjon

Byrom er viktige rekreasjonsområder for innbyggerne. Tradisjonelt har det vært en tendens til at rekreasjon er ensbetydende med turer i skog og mark. I dag blir byrommene og grøntområdene i nærmiljøet benyttet til rekreasjon i større grad enn tidligere. I byrommene er det rom for fysisk aktivitet, lek, opplevelser og for å finne ro.

Bynatur

Natur i byen skaper variasjon i byrommene, både ved å danne ulike soner og gi farger gjennom årstidene. Bynatur er hjem for mange arter, og jo større variasjon jo flere kan vokse og leve der. Dette vil gi oss mange viktige naturgoder, som vi trenger for å håndtere flere av utfordringene vi står ovenfor i dag. Det er spesielt viktig å ta vare på naturen i en fortettet

by, siden områdene her ofte er under press med tanke på nedbygging.

Klimatilpasning

Bynatur bidrar til å redusere negative konsekvenser som følge av endringer i klima. De største utfordringene knyttet til overvann finnes i tettbebygde strøk med mange tette flater. Byrom med vegetasjon og åpne vannveier, såkalte blågrønne strukturer, er viktig for å forsinke og infiltrere overvann, og hindre naturskader på grunn av nedbør. Trær er med på å binde jorda, og gjøre den mindre erosjonsutsatt.

Historieforteller

Mange byrom har utviklet seg over tid, og vi kan derfor se spor fra historien i byrommene. Andre byrom er bevisst utviklet med elementer fra den historiske konteksten. Byrommene spiller en viktig rolle som historieforteller i byen, og er med på å skape lokal identitet.

Folkehelse og livskvalitet

Tilgangen til møteplasser, bynatur og rekreasjon bidrar til trivsel, økt aktivitet og flere sosiale arenaer. Dette er med på å skape god folkehelse og økt livskvalitet.

Gågata og lekeplass i Havmannaksen.

Byromstyper

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2016) deler byrom inn i tre forskjellige kategorier:

Gater, plasser og torg

Dette er de «grå» byrommene som primært har fast dekke av stein, asfalt og betong. Det kan være innslag av blå og grønne elementer. Disse byrommene brukes ofte i forbindelse med handel, bevegelse, lek eller sosiale møter.

Eksempler på slike byrom er torg, lekeplasser, gatetun, underganger og gater med fortau.

Parker, løkker og grøntområder

Dette er de «myke» byrommene som primært har dekke av gress, grus, tre eller skogbunn. Vegetasjon er et dominerende element. Disse byrommene inviterer til rekreasjon og ro. De kan i tillegg være sosiale møteplasser og brukes til lek og fysisk aktivitet.

Eksempler på slike byrom er parker, grønne lunger, nærrekreasjonsområder, lekeområder og løkker.

Byrom med vann

I «blå» byrom er vann det dominerende elementet. Blå byrom kan inngå i den tekniske infrastrukturen til regn- og flomvann. I tillegg er vann en kvalitet som kan være med på å gjøre byrom mer attraktive, blant annet ved at det opparbeides byrom ved vann.

Eksempler på slike byrom er strandpromenader, byrom ved sjø, elv, vann og bekk, og byrom som er med på å dempe og forsinke regnvann og flom.

Eksisterende og regulerte grønne arealer. Forslag til blågrønne strukturer.

Bakgrunn

Byromsstrategien er utarbeidet med utgangspunkt i dette kunnskapsgrunnlaget:

Idéhåndboka «Byrom – en idéhåndbok. Hvordan utvikle byromsnettverk i byer og tettsteder» fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2016)

Idéhåndboka er et hjelpemiddel for kommuner som skal utarbeide byromsstrategier.

Medvirkningsprosjektet «Bærekraftig byutvikling Mo i Rana»

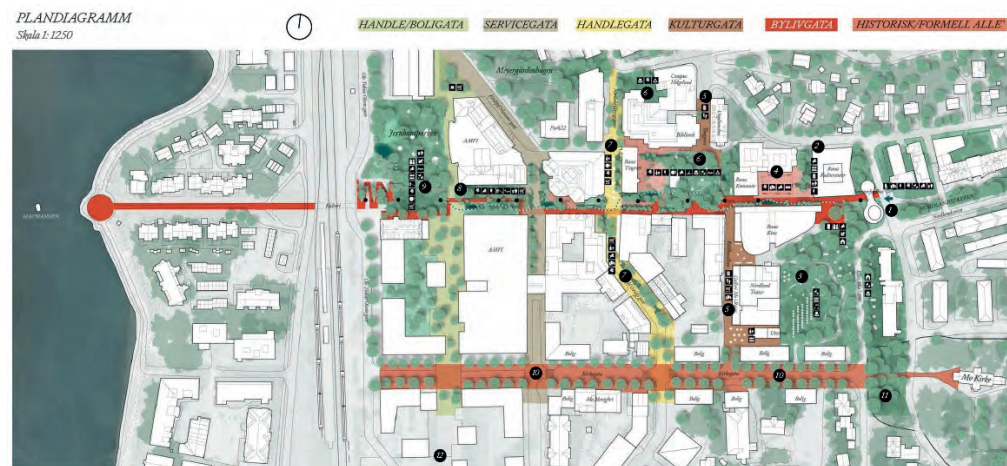
I dette prosjektet fra 2021 ble innbyggernes meninger om byen og den framtidige utviklingen av den kartlagt. Det ble blant annet gjennomført en spørreundersøkelse kalt «Ke tenk du?». Det ble også etablert en «medvirkningsstue» på Nytorget, der folk kunne komme innom og dele sine tanker om byutvikling.

Mulighetsstudier av Havmannaksen med sidegater av White arkitekter og SLA

Mulighetsstudiene ble utarbeidet i første halvår av 2023 og var en oppfølging av funnene fra «Bærekraftig byutvikling Mo i Rana». Mulighetsstudiene undersøker potensialet til Havmannaksen med sidegater.

Kartlegging av byrom gjennomført av seksjon for kart og arealplan i Rana kommune

Sommeren 2023 ble byrommene innenfor sentrum og randsonen rundt kartlagt av Rana kommune. Kartleggingen tok utgangspunkt i regulerte byrom (fra gjeldende reguleringsplaner) med minimumsstørrelse 150 m². Dette er minimumskravet til nærlekeplasser i de lokale retningslinjene. Mindre arealer inngår imidlertid i det sammenhengende byromsnettverket.

Illustrasjon fra prosjektet "Mulighetsstudie Havmannaksen": SLA Arkitekter

Populære byrom: Moholmen og Sjøfronten.
Hvorfor: Blant annet nærhet til fjorden, fin estetikk, helhetlig planlegging, gode uteområder og tilrettelegging for gående og syklende.
Populære grøntområder: Talvikparken og Nordlandstorget.
Forslag til forbedring: Flere lekeplasser, bord og belysning.
Negativt med byrom: Manglende vedlikehold i sentrum.
Forslag til forbedring: Flere åpne og aktive butikkfasader uten foliering av vinduer, mer bruk av farger og bedre forbindelser mellom byrommene.

Resultat fra prosjektet "Bærekraftig byutvikling Mo i Rana".

Byrom i Mo i Rana

Det finnes mange regulerte byrom innenfor planområdet til kommunedelplan for byutvikling.

Det er lagt til grunn at byrom er parker, bynære friområder, gatetun, torg og lekeplasser som er tilgjengelig for allmennheten. Kartleggingen tok utgangspunkt i den regulerte situasjonen fra gjeldende planer. Dette betyr at det er enkelte områder som enda ikke er opparbeidet slik reguleringen tilsier. Det har i tillegg blitt inkludert enkelte områder som har potensial som framtidig byrom, men som ikke er regulert til det enda.

Planavgrensningen til kommunedelplan for byutvikling omfatter ikke bare bykjernen, men også randsonen rundt. Funksjonene i de ulike delene av planområdet varierer derfor en del, noe som igjen har innvirkning på hvilke byrom vi finner hvor.

I sentrumskjernen er det i hovedsak næring, handel, kultur og blokkbebyggelse. Byrommene består hovedsakelig av større opparbeidede parker og handlegater med torg og gatetun. Byrommene har ikke bare en hovedfunksjon for de som bor i sentrum, men også for alle som bruker området.

I randsonen rundt sentrumskjernen er det det primært eneboliger og rekkehus. Her er det mange regulerte grøntområder, både med og uten lek. Disse har en særlig viktig funksjon for bomiljøet og rekreasjon. I randsonen finner vi også byrom som tilhører skoler og barnehager, der hovedfunksjonen er knyttet til disse institusjonene. De er likevel viktige byrom for befolkningen da de kan bruke uterommene utenom åpningstiden.

Kategorisert etter byromstype (regulerte områder):

«Grå» byrom

Dette er byrom som er regulert til samferdsel og teknisk infrastruktur. Innenfor denne kategorien finner vi i hovedsak torg og gatetun. Kirkeaksen og Havmannaksen har også blitt inkludert, selv om de helt eller delvis er regulert til andre samferdselsformål. Dette fordi de har en særskilt viktig funksjon i byromsnettverket. «Grå» byrom er markert med rosa i kartet .

«Myke» byrom

Dette er byrom som er regulert til grønnsstruktur. Innenfor denne kategorien finner vi i hovedsak friområder, turveger og parker. «Myke» byrom er markert med grønn farge i kartet.

Skoler og barnehager

Skoler og barnehager er inkludert som en egen kategori. Dette er områder med lek og aktivitet som er tilgjengelig for allmennheten utenfor åpningstid. Skoler og barnehager er markert med oransje farge i kartet.

Kart med oversikt av ulike kategoriserte byrom innenfor kommunedelplanen.

Det er stor variasjon i kvalitet i de ulike byrommene:

- Noen er helt nye og opparbeidet med moderne standard. Eksempler: Nordlandstorget, Jernbaneparken og deler av Sjøfronten.
- Noen er gamle og slitte, og har potensial for ny oppgradering. Eksempler: Havmannaksen med sidegater.
- Flere byrom består av vegetasjon, skog og naturelementer. Flere av disse har potensial til å inngå i utviklingen av nye byrom . Andre har primært funksjon som vegetasjonsskjerm, buffersone eller skog.
- Skoler og barnehager har utearealer som er viktige byrom.

Mo ungdomsskole.

Jernbaneparken.

Områder for lek og idrett

Nummerering i tabellen henviser til plassering i kartet.

Lekeplasser, idrettsplasser/ idrettsinstallasjoner:

1. Lekeplass Sjøfronten	8. Installasjon Mo U-skole
2. Lekeplass Havmannen	9. Lekeplass Talvikparken
3. Lekeplass O T Olsens gate	10. Lekeplass Myraveien
4. Lekeplass Kongsveien	11. Lekeplass Barnas Hus
5. Lekeplass Kirketunet	12. Fotballbane Mo U-skole
6. Idrettsplass Nordlandsveien	13. Ballbinge Høvleriveien
7. Idrettsplass Moheia	14. Lekeplass Havmannsaksen

Det finnes ni opparbeidede lekeplasser, én lekeplass under opparbeiding og fire idrettsplasser innenfor de registrerte byrommene. Lek- og idrettsområder finnes innenfor alle byromstypene, men i hovedsak de «myke» byrommene.

Graden av opparbeiding og vedlikehold varierer mellom de ulike stedene. Enkelte av dem er nye og vedlikeholdte, mens andre er av eldre dato og er slitt og/eller bærer preg av manglende vedlikehold.

Kart med oversikt av områder for lek og idrett.

>

Eksempler på nedprioriterte lekeplasser:

Nilsson-løkka.

Eksempler på nytt byrom med lek:

Mo ungdomsskole, avdeling Moheia.

Lekeplass ved Myraveien.

Del 2

Strategier

Strategiene forteller oss hva vi må gjøre for å utvikle attraktive byrom med gode kvaliteter.

Styrke forbindelser og sammenhenger

side 13

- tilrettelegge mer for gående og syklende
- redusere gjennomkjøring i sentrum
- etablere flere parkeringsplasser rundt sentrum
- etablere flere forbindelser over jernbanen

Utvikle attraktive og funksjonelle byrom

side 22

- skape uformelle, inkluderende og tilgjengelige møteplasser
- opparbeide god arkitektonisk kvalitet i byrommene
- vektlegge lokale særtrekk, stedsidentitet og lokalhistorie
- la bynatur inngå som et element i alle byrom

Samarbeid som utgangspunkt for byutviklingen

side 24

- bruke medvirkning som et aktivt virkemiddel i byutviklingen
 - barnetråkk
 - midlertidige byrom
- legge til rette for samarbeid og samskaping mellom kommunen og private aktører

Styrke forbindelser og sammenhenger

Nærhet og sammenkobling er to av kriteriene for å skape et godt byromsnettverk. Avstanden til ulike byrom, hvor enkle de er å oppsøke og sammenhengen mellom dem, påvirker hvor mye de blir brukt av innbyggere.

Tilrettelegge mer for gående og syklende

Avstander er avgjørende for om vi velger å gå eller ikke

Avstand er helt avgjørende for om vi velger å gå eller ikke. Det er derfor viktig at vi tilrettelegger for gode forbindelser i og rundt bykjernen. Muligheten til å øke andelen gående og syklende ligger i hovedsak i de korteste reisene, inntil 5 km. Gående og syklende bør ha vesentlig kortere avstand til målpunkt i sentrum sammenliknet med biler. I tillegg må de myke trafikantene få større plass i bybildet mens bilene får tilsvarende mindre plass.

Anbefaling for avstander:

- 0-2 km jobbreise = gå
- 2-7 km jobbreise = sykle
- 7-15 km jobbreise = sykle, elsykle eller bruke kollektivtransport og gå/ sykle deler av veien

Helsedirektoratet/ Statens vegvesen (gjengitt i byromshåndboka)

I 10-minuttersbyen skal alle målpunktene kunne nås i en gangavstand på 10 minutter. Dette skal legges til grunn for den videre utvikling av Mo i Rana.

«Mo i Rana sentrum har et godt utgangspunkt for å tilrettelegge for 10-minuttersbyen.»

Mulighetsstudie, White arkitekter

Sjøfronten.

Studentboliger ved Furuholmgården og Mo Ungdomsskole.

Opplevelsesverdi for myke trafikanter

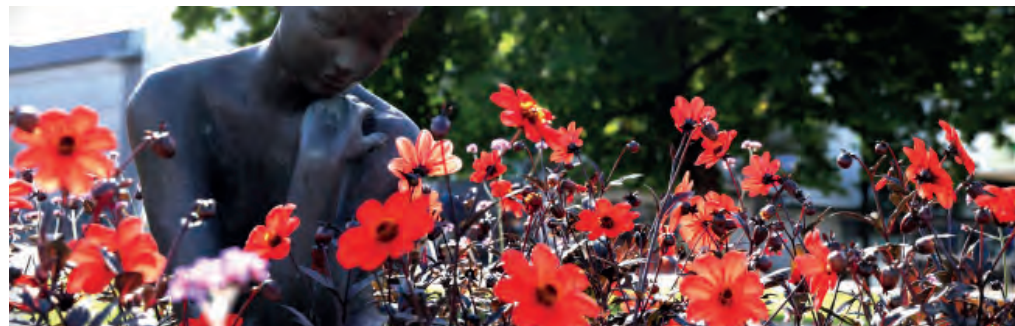
Det er ikke bare den fysiske avstanden som har innvirkning på om folk velger å gå eller sykle. Utformingen og omgivelsene har også stor betydning for om turen oppleves som lang eller kort. Det er derfor viktig at omgivelsene gir noe tilbake til de som beveger seg i disse områdene.

Dette kalles opplevelsesverdi. Dersom turen til skole eller jobb går gjennom grønne områder eller områder med varierte inntrykk, oppleves gjerne turen kortere enn om den går gjennom noe som er monotont og grått.

Snarveier

Regulerte friområder er viktige grønne forbindelser som er tilgjengelige for alle. Manglende skilting og vedlikehold av friområder kan føre til privatisering. Når snarveier framstår som privat eiendom, tør ikke folk å bruke dem. Vedlikehold og skilting av snarveier er derfor svært viktig.

I 2023 startet Rana kommune og Polarsirkelen Friluftsråd opp med prosjektet «Snarveien», som går ut på å ruste opp og synliggjøre snarveier i og utenfor bykjernen. Det er kartlagt over 200 mulige snarveier i og rundt byen, så her er det stort potensial for å legge bedre til rette for gående og syklende.

Skulptur og blomsterflora i Jernbaneparken.

Snarveiskilt i Talvikparken

Redusere gjennomkjøring i sentrum

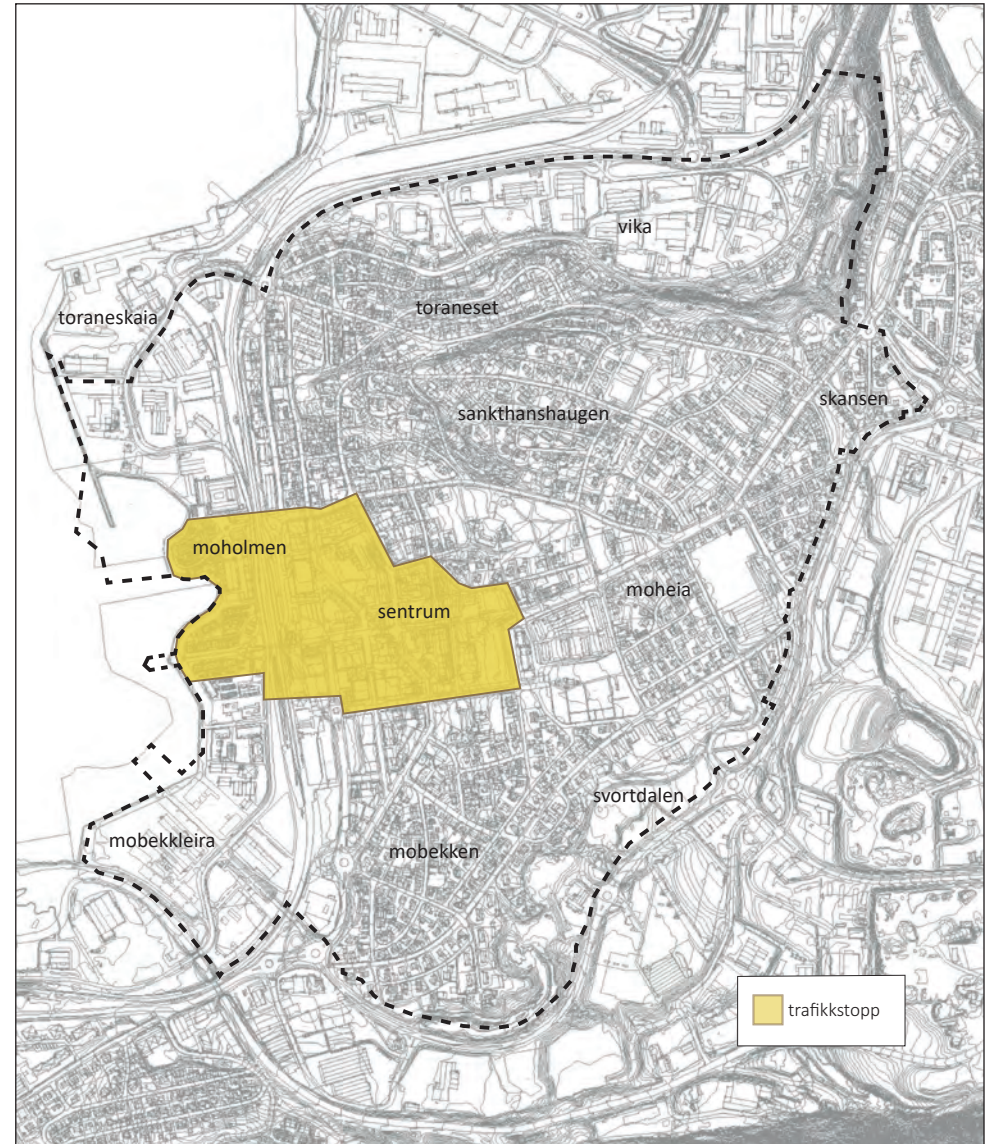
Bilbaserte sentrumsområder gjør det mindre attraktivt å bevege seg til fots eller med sykkel. Eksempler på barrierer for gående og syklende er støy, trafikkfarlige kryss, vanskelig lesbare forbindelser og opplevelse av utrygghet.

Veinettet i Mo i Rana er planlagt slik at det er lagt til rette for at hoveddelen av trafikken skal gå utenfor sentrum. Likevel er det mye gjennomgangstrafikk i sentrum, spesielt gjennom Ole Tobias Olsens gate og Søndre gate. Dette er med på å skape en barriere for gående og syklende i sentrum. For at flere skal velge å gå eller sykle, er det viktig å redusere gjennomkjøringen i sentrum og tilrettelegge for kollektivtransport.

Etableringen av Nordlandstorget og omleggingen av O. T. Olsens gate er eksempler på prosjekter der tidligere bilbaserte områder har blitt transformert til nye områder for gående og syklende. Flere deler av Mo sentrum må transformeres på lignende måte, slik at sentrum i større grad enn tidligere blir utviklet på premissene til myke trafikanter.

Forslag til avgrensning

Det gule området er et forslag for hvor i Mo sentrum det ikke bør være gjennomkjøring for andre enn rutebusser. Det vil imidlertid kreve mer detaljerte undersøkelser av konsekvenser før en slik omlegging av trafikken kan gjennomføres. Dette vil også kunne føre til at det gule området må justeres etter hvert.

Kart med oversikt av foreslått område uten gjennomkjøring.

>

Jernbaneparken.

Nordlandstorget.

Kart med oversikt av hovedadkomstveier for bil.

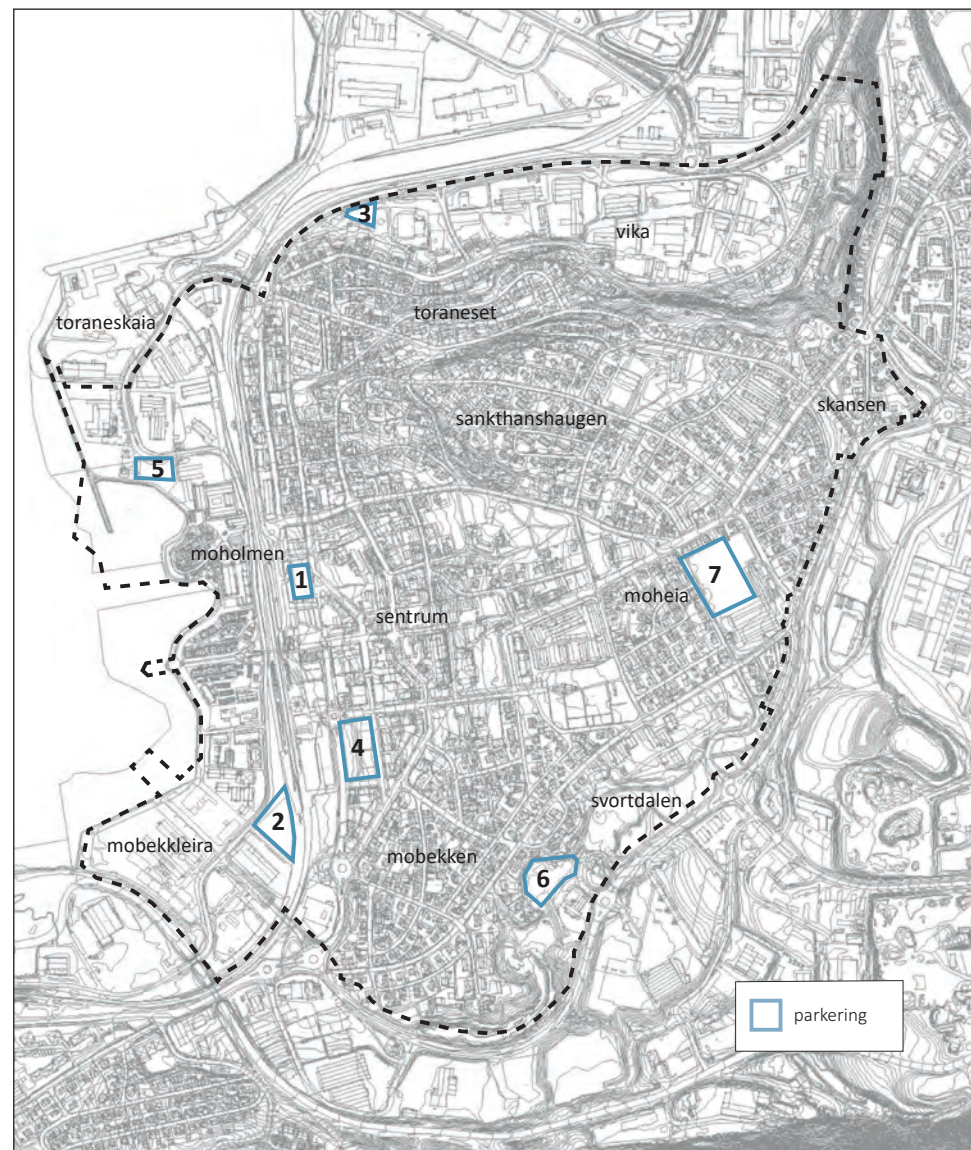

Parkering rundt sentrum

Store deler av sentrum brukes i dag til parkering. For å frigi arealer til byutvikling og legge til rette for gående og syklende, bør parkeringsplassene flyttes til parkeringshus i ytterkanten av sentrumskjernen.

7 aktuelle / framtidige parkeringsområder (ikke i prioritert rekkefølge):

Parkering 1		
Gjeldende regulering	Nåværende situasjon	Framtidig utvikling
Parkeringsanlegg i to etasjer.	Bygd ut i tråd med gjeldende regulering.	Bygge flere etasjer over og/ eller under bakken for å utvide parkeringskapasiteten. det må undersøkes om nåværende fundamentering tåler dette eller om det må bygges et nytt anlegg. Videreføring av kortidsparkering.
Parkering 2		
Gjeldende regulering	Nåværende situasjon	Framtidig utvikling
Parkeringsanlegg med høyde opp til kote 13 (ca 9m) og BRA 18 000 m ² . Åpner for etablering av gangforbindelse fra anleggets øvr etasje over til regulert torg på bysiden av jernbanen.	Parkeringsplass som brukes som langtidsparkering. ikke opparbeidet i tråd med gjeldende regulering. Lite brukt. jernbane oppleves som en barriere, og gjør at parkeringen oppleves som langt unna sentrum. I tillegg er det gratis parkering ved Byporten.	Bygge parkeringshus/ anlegg og gangforbindelse i tråd med gjeldende regulering. Kortidsparkering.

Kart med oversikt av forslag til arealer for parkering.

>

Parkering 3		
Gjeldende regulering	Nåværende situasjon	Framtidig utvikling
Parkeringsplass.	Åpen parkeringsplass, som ligger relativt langt fra sentrum. Bygd ut i tråd med gjeldende regulering.	Videreføring av nåværende parkeringsplass. Langtidsparkering, for eksempel for de som arbeider i byen, men som ikke kan benytte seg av kollektivtilbudet.
Parkering 4		
Gjeldende regulering	Nåværende situasjon	Framtidig utvikling
Parkeringsanlegg i sokkeletasje og i første etasje. Minimum 99 offentlige parkeringsplasser. Adkomst fra sør.	Overflateparkering. Ikke opparbeidet i tråd med gjeldende regulering.	Bygge parkeringsanlegg i tråd med gjeldende regulering. Korttidsparkering.
Parkering 5		
Gjeldende regulering	Nåværende situasjon	Framtidig utvikling
Offentlig parkeringsplass.	Overflateparkering opparbeidet i tråd med regulering.	Videreføring av nåværende parkeringsplass i tråd med gjeldende regulering. Korttids- og langtidsparkering.

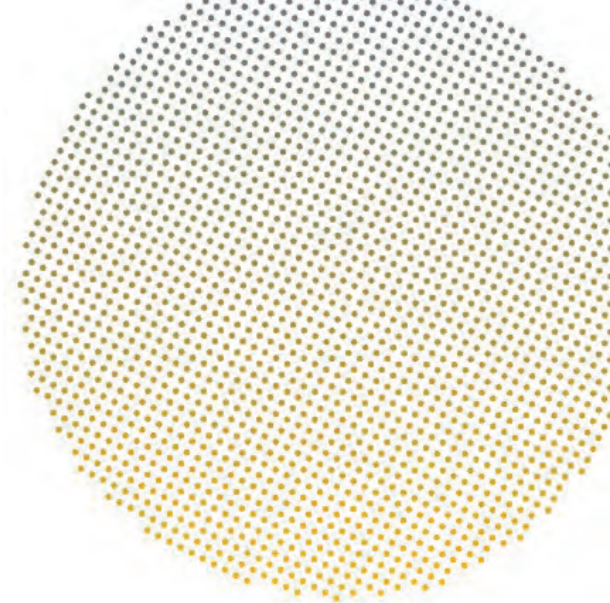

Rådhusplassen.

Vitensenteret, Moholmen og Sjøfronten.

>

Parkering 6		
Gjeldende regulering	Nåværende situasjon	Framtidig utvikling
Parkeringsplass med kotehøyde 16, tilsvarende en etasje.	Ikke opparbeidet i tråd med gjeldende regulering. Består av grøntområder.	Enten opparbeide parkeringsplass i tråd med regulering eller regulere for flere etasjer.
Parkering 7		
Gjeldende regulering	Nåværende situasjon	Framtidig utvikling
Anlegg for idrett og sport.	Fotballbane som inngår som en del av Moheia fritidspark.	Moheia fritidspark er under omregulering, og parkeringsløsningen skal endres. Ny parkering skal i hovedsak være en del av fritidsparken, men kan benyttes av andre ved ledig kapasitet.

Fotballbane Moheia.

Forbindelser over jernbane

Jernbanen og Søndre gate utgjør en betydelig barriere for mobiliteten til gående og syklende i sentrum. Undergangen i Havmannaksen og Søndre gate er eneste forbindelsen fra gågata til Sjøfronten og Ranfjorden. Tilgangen til fjorden har blitt bedre de siste årene, med utsmykking av undergangen og Jernbaneparken. Samtidig har lys, siktelinjer og sammenhenger betydning for opplevelsen av trygghet og tilgjengelighet. For å skape bedre mobilitet i sentrum, er det nødvendig å knytte Ranfjorden og Sjøfronten bedre sammen med sentrum.

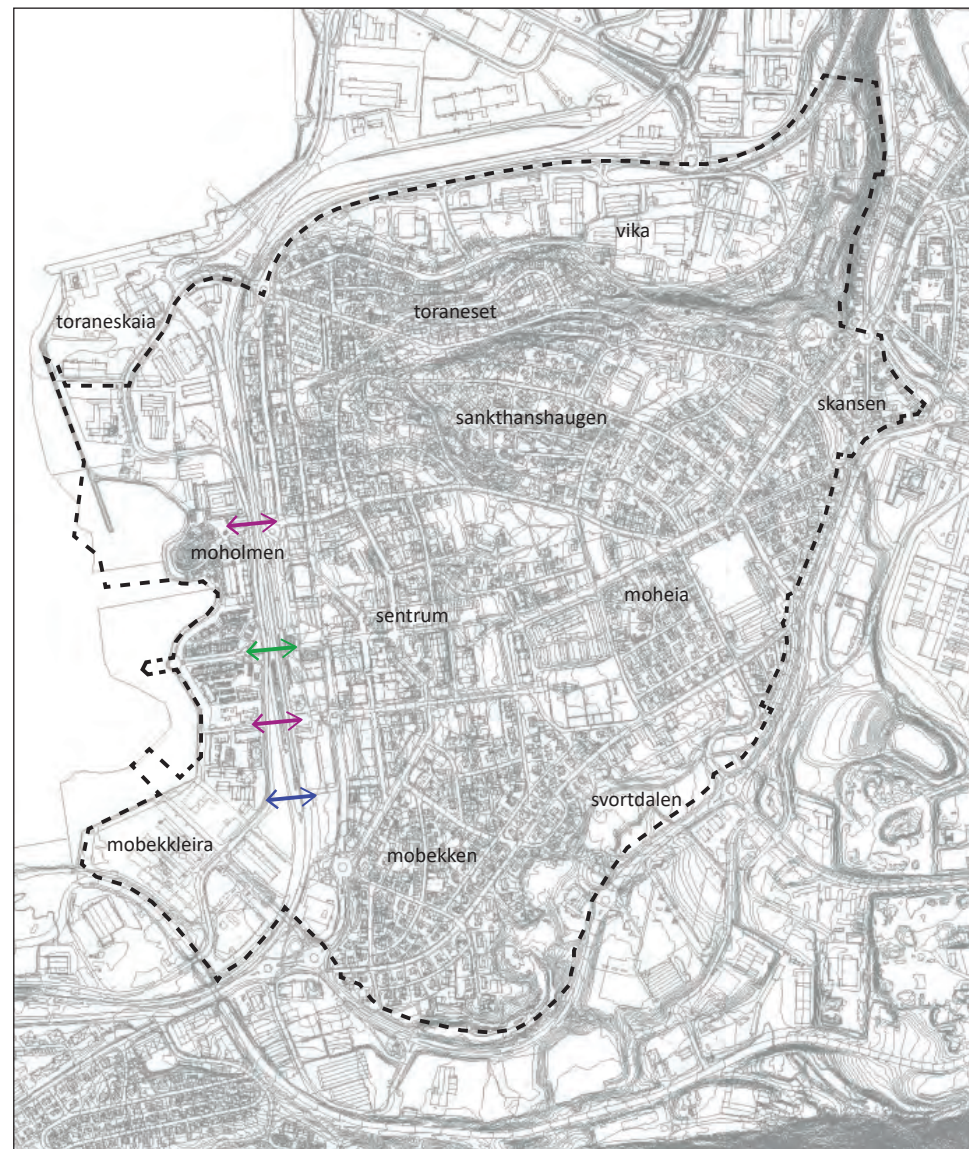
Å etablere flere forbindelser over jernbanen er et viktig tiltak for en bedre mobilitet. Frittstående gangbruer kan være et alternativ, men overganger knyttet til bygninger vil oppleves som mer tilgjengelige, urbant og helhetlig løst. Nye forbindelser bør legges over bakken i stedet for under.

Kartet viser forslag til framtidig situasjon:

- Grønn pil = eksisterende undergang, som knytter Sjøfronten sammen med Jernbaneparken, og er tenkt videreført.
- Blå pil = regulert overgang fra Søndre gate til jernbanestasjonen.
- Rosa piler = potensielle nye overganger, der dette må hjemles i reguleringsplan.

Det bør være en forbindelse fra området ved Moment og Bakeribygget mot O. T. Olsens gate. Med dette vil Strandgata, som er en viktig historisk gate, også bli bedre koblet til Ranfjorden.

Det bør være en forbindelse der jernbanestasjonen er plassert mot Søndre gate. Denne kan med fordel bygges som et alternativ til undergangen for å nå alle perrongene.

Kart med oversikt av foreslåtte overganger.

>

Gamletoret ved Bakeribygget og Moholmen.

Strandgata.

Undergang i Havmannaksen.

Attraktive og funksjonelle byrom

Brukbarhet, kvalitet og bynatur er tre av kriteriene for å et godt byromsnettverk. Hvordan byrommene er utformet, samspillet mellom bebyggelse, uteområder og grønne elementer, er viktig for at de skal bli brukt av innbyggerne.

Skape uformelle, inkluderende og tilgjengelige møteplasser

Byrom er viktige møteplasser, som skal kunne brukes av mennesker i ulike aldre og med ulik bakgrunn. Det er derfor viktig å sørge for at byrommene utformes og planlegges slik at de er uformelle, inkluderende og tilgjengelige. Byrommene må være universelt utformede, inneha en miks av funksjoner og stimulere til sambruk for flere brukergrupper.

Byrom bør inneholde:

- benker, sittegrupper og/eller hvilemuligheter
- bekkverk, der hvor det er aktuelt
- dekket bør være tilpasset alle brukerne
- variasjon i aktiviteter, både gjennom året og ulike tider av døgnet
- belysning ved behov

Opparbeide god arkitektonisk kvalitet i byrommene

God arkitektonisk kvalitet er viktig når vi skal utvikle byrom som blir brukt av innbyggerne. Byrom med god kvalitet skaper områder som folk har lyst til å oppholde seg i, samtidig som de gir noe til de som beveger seg gjennom. I utviklingen av nye byrom, er det viktig å ta utgangspunkt i de kvalitetene som allerede finnes og planlegge området som en helhet. Nærliggende byrom må også ses i sammenheng med hverandre, for at den totale opplevelsen av byen skal være god og gis en helhetlig utforming.

For å skape god arkitektonisk kvalitet i byrommene, må det:

- Skapes samspill mellom byrom og omkringliggende bygg. Da må fasadene være åpne og ikke folierte.
- Brukes kvaliteter som gir sanselige og romlige kvaliteter. Dette inkluderer kunst, farger, vegetasjon og variasjon i fasader.
- Brukes elementer som har lang holdbarhet og som ikke krever for mye vedlikehold.

Vektlegge lokale særtrekk, stedsidentitet og lokalhistorie

Alle byrom har en fysisk form, men de har også et sett av minner, historier og fortellinger. Vårt forhold til byer og steder preges av fornuft og følelser, og tilhørighet som bygges over tid. Kulturhistoriske verdier i landskapet, bystrukturene, bygningsmiljøene og enkeltbygg må inkluderes i byutviklingen som identitetsskapende elementer når nye områder skal utvikles, fornyes eller repareres. Ved å ta vare på historien, er man med på å videreføre et steds identitet, samtidig som man utvikler noe nytt. Arkitekturens samspill med omgivelsene gir stedene særpreg.

Lokale særtrekk, stedsidentitet og lokalhistorie:

- Gjenbruk, omforming eller ombruk legges til grunn for utviklingen. Eksisterende kvaliteter kan istandsettes til opprinnelig form. De kan også inngå som elementer i ny utforming og gi byrom nytt liv og innhold.
- Historiske fargepaletter kan brukes for å skape samspill mellom omgivelsene. I noen tilfeller kan nye kontraster også fremheve de opprinnelige fargene og gi gode fargeklanger. Ethvert fargevalg påvirker byrommet og våre omgivelser, og det er derfor viktig å være bevisst på hvilke farger vi velger.

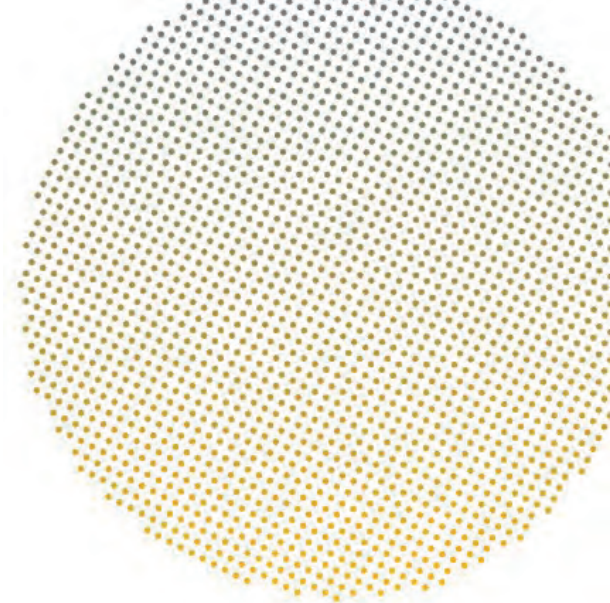
La bynatur inngå som et element i alle byrom

Bynatur er et kjerneelement i all byutvikling. Blågrønne kvaliteter skaper attraktive byer, økt trivsel og er viktig for økosystemet og klimatilpasning.

Det er viktig å ta vare på eksisterende bynatur, samtidig som det tilføres nye elementer der det er behov for det. Vegetasjon bruker lang tid på å etablere seg, og man bør derfor ta utgangspunkt i eksisterende vegetasjon, så langt det er mulig. Kommunens veileder for blågrønne strukturer er førende for forvaltningen av bynaturen.

Bynatur kan brukes til å:

- skape varierte byrom
- dempe skjemmende bygg
- framheve akser
- skjerme og avgrense byrom
- gi årstidsvariasjon og farger til omgivelsene
- filtrere overvann
- rense luften
- skape forbindelse mellom byrommene
- øke de biologiske mangfoldet

Nordlandsparken er et godt eksempel på et byrom som har lokal overvannshåndtering med visuelle kvaliteter. Overvann kan infiltreres i regnbed og vegetasjonsfelter, forsinkes på grønne tak, i åpne renner, kanaler, bekker og dammer.

Samarbeid for byutvikling

Samarbeid mellom kommunen, innbyggerne og næringslivet er viktig for å kunne skape gode og helhetlige løsninger når byen skal utvikles. Samarbeid er viktig fordi det gir rom for ny innsikt og forståelse for alle parter. Det gjør det også lettere å skape byrom som innbyggerne ønsker å bruke.

Medvirkning - et aktivt virkemiddel i byutvikling

Medvirkning er lovpålagt gjennom plan- og bygningsloven. Vi vet imidlertid at det kan være utfordrende å nå ut til alle berørte parter, selv om de lovpålagte kravene blir fulgt. Dette kommer ofte til syne ved at berørte parter ikke engasjerer seg eller først begynner å engasjere seg når prosessene har kommet langt. Da kan det være vanskelig å gjøre endringer.

Byen er for alle, og derfor er det viktig at man prøver å engasjere så mange som mulig i den framtidige utviklingen. Barnetråkk og midlertidige byrom er to viktige medvirkningstiltak som kan engasjere flere til å delta i byutviklingen.

Barnetråkk:

Å gjennomføre barnetråkkregistreringer er et viktig tiltak for å sikre at barns interesser blir ivarettatt i planleggingen. Gjennom plan- og bygningsloven har man et ansvar for å sikre medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.

Barnetråkk er et gratis verktøy der barn og unge kan registrere og kartfeste hvordan de bruker nærmiljøet sitt. Dette innebærer å få kartlagt hvor barna beveger seg, hvor de oppholder seg og hvilke byrom de bruker. Dette vil gi oss bedre grunnlag for å se de ulike områdene i sammenheng med hverandre og planlegge for gode forbindelser og byrom. Kanskje kan det være områder som brukes mye, som vi tror ikke er i bruk, og motsatt.

Det er viktig å se resultatene fra barnetråkk opp mot snarveiprosjektet, spesielt når man skal planlegge for mobilitet.

Midlertidige byrom:

Midlertidige byrom er et viktig strategisk verktøy når man skal utvikle nye byrom.

Dette er fordi:

- det blir mulig å teste ulike løsninger før de blir permanent opparbeidet
- man får muligheten til å få innspill fra innbyggerne om hva de mener om de midlertidige byrommene. Da blir det lettere å opparbeide byrom som folk ønsker å bruke
- man skaper mer byliv og viser hvilke muligheter som finnes

Med enkle grep kan byrommene få en helt annen bruk. Typiske byrom som egner seg som midlertidige byrom er grå arealer, som gater, parkeringsplasser og rivningsområder. Det kan også etableres i grønne byrom hvor det er liten aktivitet. Noen midlertidige byrom er bare for en kort periode, mens andre står i flere år.

Hvilke tiltak som skal brukes for å skape midlertidige byrom, vil avhenge av byrommene og konteksten. I noen byrom vil det være nok med enkle grep. Andre byrom krever større tiltak.

Eksempel på tiltak:

- bygulvet kan males i ulike soner med forskjellige farger som signaliserer ulik bruk, som opphold, sykkeltrasé m.m.
- møblering av enkle flyttbare stoler og benker
- tilrettelegging for lek og andre aktiviteter
- det kan plantes trær og blomster i kasser og sekker
- urban dyrking i pallekasser og lignende

Midlertidig byrom på Rådhusplassen.

Momentparken.

Samarbeid og samskaping

At kommunen og private aktører samarbeider om utviklingen av byrom, kan være et viktig virkemiddel. Utvikling av byrom kan være krevende på grunn av tilgangen til ressurser og kapasitet, og da kan samarbeid være et godt alternativ. Dette forutsetter at alle parter bidrar aktivt i utviklingen.

En del av arbeidet med kommunedelplan for byutvikling har vært å undersøke om det kan etableres samarbeidsordninger for etablering av byrom, slik at kravet til uteoppholdsarealer kan reduseres i nye reguleringsplaner. I 2023 ble forslag til endringer i plan- og bygningsloven om grunneierfinansiering av infrastruktur og utbyggingsavtaler sendt på høring. Foreløpig vet vi ikke hvordan regelverket blir seende ut etter høringen.

Enn så lenge har ikke Rana kommune et overordnet rammeverk for etablering av slike samarbeidsordninger. Byromsstrategien peker imidlertid ut byrom hvor det finnes et uforløst potensial for å utvikle gode byrom. Dersom kommunen og private aktører skal begynne å samarbeide om byromsutviklingen, så skal det tas utgangspunkt i byromsstrategien. Dette gjelder både for aktuelle byrom og strategier som skal legges til grunn.

En slik samarbeidsordning krever at det må utarbeides en handlingsplan for byrom, som blant annet må inneholde flere prinsipper som skal ligge til grunn for utviklingen. Blant annet må man finne ut hvor stor avstand det kan være fra nye prosjekter til byrommene og når de ulike tiltakene skal gjennomføres. I tillegg må det utarbeides en tiltaksplan med oversikt over hva utviklingen av de ulike byrommene vil koste, og hvem som skal finansiere. Landskapsarkitekter må også utarbeide utformingsplaner for de aktuelle byrommene.

Del 3

Byromskatalog

22 byrom prioriteres for ny utvikling i denne planperioden.

De utvalgte byrommene har til felles at det er potensial for å gi dem flere kvaliteter og mer opplevelsesverdi. Likevel er de forskjellige når det gjelder plassering, størrelse og innhold. Enkelte befinner seg i selve sentrums-kjernen, mens andre befinner seg rundt sentrum. Dette gir rom for å kunne utvikle flere forskjellige byrom med ulik karakter.

Mo i Rana har mange gode kvaliteter som må ivaretas og brukes som utgangspunkt når vi utvikler byrommene. Blant annet har vi nærhet til og utsikt over Ranfjorden fra sentrum. Vi har også mange grønne områder både i og i nærheten av sentrum.

Øvrige byrom som ikke er prioritert for ny utvikling, inngår i det overordnede byromsnettverket. De er i all hovedsak ferdig utviklede byrom eller fungerer som grønne forbindelser mellom bebyggelsen og andre byrom.

Byrom

«Grå» byrom

- Gammeltorget	28
- Strandgata	30
- Havmannaksen med sidegater	32
- Rådhusplassen	34
- Kirkeaksen	36

«Myke» byrom

- Forlengelse av Sjøfronten	38
- Ranheimgata 29	40
- Toraneset I	42
- Toraneset II	44
- Mo ungdomsskole	46
- Skansen I	48
- Skansen II	50
- Mo kirke	52
- Mobekken I	54
- Momentparken	56
- Meyerparken	58
- Talvikparken Vest	60
- Teaterparken	62

Lek og idrett

- Nilsson-Løkka	64
- Fotballbane Moheia	66
- Mobekken II	68
- Myraveien	70

Kart med oversikt av forslag til nye byrom og forbindelser.

Gammeltorget

Mål for området

Opparbeide området i tråd med verneplanen og det historiske kulturmiljøet.

Styrker

Historisk viktig område. Nærhet til Sjøfronten. Ligger lavere enn Moholmen og er dermed skjermet for vind.

Svakheter

Utformet som trafikkareal. Svekket historisk bymiljø. Uklar sammenheng videre mot sentrum for gående.

Areal:

2 900 m²

Grunneier:

Rana kommune

Planstatus:

Gatetun (hensynssone: bevaringsområde)

Framtidig utvikling

Området har potensial til å bli bedre tilkoblet Sjøfronten, og gi mer til offentligheten. I gjeldende reguleringsplan ligger området innenfor en hensynssone (bevaring), i tråd med verneplan for Rana, som omfatter både bygninger og omkringliggende landskap. I planen blir den bygningshistoriske utviklingen satt i sammenheng med bevaring av viktige element i kulturlandskapet som helhet. Torget i Moholmen ble utpekt som kommunens tusenårssted og en detaljplan ble utarbeidet. Flere elementer fra denne planen er ikke realisert.

Tiltak som kan aktivisere området er: vegetasjon, informasjonsskilt, benker og et grunndekke som kan brukes til utstillinger, uteservering etc. Ved utarbeidelse av en ny plan så må verneplanen og hensyn til det historiske kulturmiljøet ligge til grunn for planleggingen.

Den historiske bruken av området, som handelsplass/ marked, bør videreføres. Det må undersøkes nærmere om dette er gjennomførbart.

Beskrivelse av området

I nærheten av Sjøfronten og ved inngangen til Moholmen, ligger Gammel-torget. På hver sin side av torget står tårnbygget og bakeribygget. Området ble brukt som en viktig møteplass og handelssted.

Området er lite opparbeidet i dag, og består hovedsakelig av grå flater med grus og sand. Gatetunet gir lite tilbake til omgivelsene, og strukturen framstår som udefinert og utflytende. Den omkringliggende bebyggelsen er en blanding mellom utadrettede funksjoner og boligbebyggelse. På gatetunet finnes det en paviljong. Området brukes primært som adkomst-vei og parkering.

Gammel-torget.

Strandgata

Mål for området

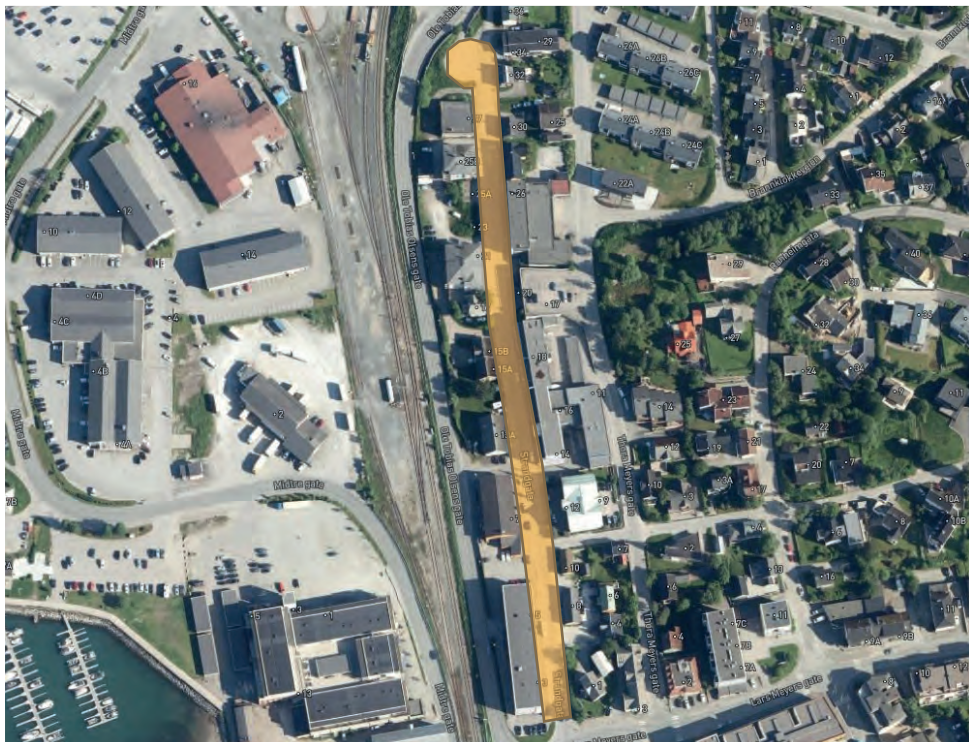
Miljøgate med grønne elementer og flere uformelle møteplasser. Tilrettelagt for gående og syklende.

Styrker

Historisk verdi som handlegate.

Svakheter

Utsatt for støy. Utformet som kjørevei og usammenhørende fortau. Utfordrende å skape godt bomiljø.

Areal: 5 400 m ²	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Gatetun, gang- og sykkelvei
---------------------------------------	-----------------------------------	---

Framtidig utvikling

Strandgata må opparbeides som gatetun i tråd med gjeldende regulering. Det har vært flere fortettingsprosjekter i gata de siste årene, og det er utfordrende å skape et godt bomiljø her, blant annet på grunn av støy og lite uteoppholdsarealer. Det er derfor et stort potensial for å gjøre gata mer grønn og tilrettelegge for gående og syklende.

Kommunen utarbeidet en gatebruksplan for Strandgata i 2020. Gatebruksplanen viser Strandgata som en miljøgate med innslag av grønne elementer og flere uformelle møteplasser. Eksisterende snarveier til Thora Meyers gate må vedlikeholdes og nye snarveier må etableres.

Beskrivelse av området

Strandgata er en viktig gate som har stor historisk verdi. I gamle dager var dette en viktig handelsgate i Mo i Rana, og flere av bygningene fra da finnes her enda. Disse er regulert til bevaring. Siden 1980-tallet har området gjennomgått en stor forvandling, og flere nye bygg har kommet til. Bebyggelsen i gata har i dag svært varierende bygningstypologi med alt fra historiske bygg og større boligbygg til forretning- og kontorlokaler. Området er utsatt for støy både fra jernbanen og fra Ole Tobias Olsens gate.

Selve Strandgata har siden 1990-tallet vært regulert til gatetun, men dette har ikke blitt opparbeidet. Gata består i dag av kjørevei med asfalt. Deler av gata har fortau, men dette er usammenhengende og har utflytende struktur. Mellom Strandgata 7 og 13A er det regulert for gang- og sykkelvei, men her er det blitt etablert en adkomst fra Ole Tobias Olsens gate i stedet.

Strandgata.

Havmannaksen med sidegater

Mål for området

Variert og grønn byakse med utadrettede funksjoner, og med byrom som er tilrettelagt for ulike aktiviteter.

Styrker

Sentral plassering og byens viktigste byrom.

Svakheter

Mye harde flater. Flere butikklokaler har folierte fasader eller står tomme. Lite vegetasjon.

Areal:

23 000 m²

Grunneier:

Rana kommune/ privat

Planstatus:

Sentrumsformål
(hensynssone: byakse)

Framtidig utvikling

Dette er viktige byrom med et stort potensial for å skape mer aktivitet. Området har mange viktige funksjoner, og kan knytte det som skjer ute i byrommene med det som skjer inne. Dette vil kunne bidra til å skape mer aktivitet og samspill i området. Som mulighetsstudiene peker på, er det det flere lokaler i dette området som framstår som lukkede og lite innbydende. Når dette kombineres med uteområder som er grå og har harde flater, får dette en selvforsterkende negativ effekt for hvordan området oppleves.

Generelt:

- åpne opp fasader i 1.etg
- fjern foliering
- oppgradere bygulvet
- fjerne/ redusere antall p-plasser
- etablere mer bynatur/ naturlig vegetasjon

Konkret:

- etablere naturbasert lekeplass
- etablere kulturgate
- etablere skøytebane
- etablering av byrom (se s. 21)

Beskrivelse av området

Havmannaksen, også kjent som gågata, er en viktig byakse i Mo i Rana. Denne går fra rådhuset til Havmannen, og her finnes det primært utadrettede virksomheter, butikker, kaféer og utesteder. I sidegatene til Havmannaksen finnes blant annet Rana bibliotek, Rana teater, spisesteder, Nord universitet og diverse kontorer. Uteområdet til rådhusanlegget inngår egentlig også i Havmannaksen, men er beskrevet under nr. 21. Store deler av Havmannaksen er oppvarmet med fjernvarme.

Gjennom medvirkningen til kommunedelplan for byutvikling er Havmannaksen og sidegatene pekt ut som et område som skiller seg negativt ut blant innbyggerne. Utfordringsbildet kan oppsummeres slik:

- Havmannaksen er preget grå og harde flater
- det er få aktive og innbydende byrom
- det er for lite bynatur
- det mangler en helhetlig plan for belysning av det offentlige rom
- sentrum oppleves som fragmentert, med en utydelig sentrumsstruktur
- byen er planlagt for bilen og lite tilpasset fotgjengeren
- det er mange parkeringsplasser på steder som heller kunne vært aktive byrom
- det er flere tomme lokaler, og flere fasader er lukkede og har manglende vedlikehold

Havmannaksen.

Rådhusplassen

Mål for området

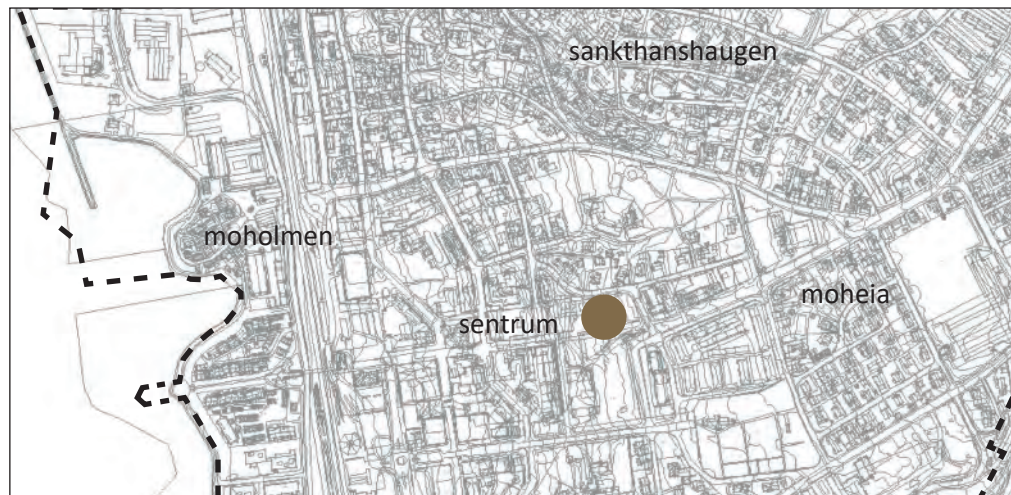
Et byrom som er tilrettelagt for opphold, og som bygger opp om rådhusanleggets unike arkitektur.

Styrker

Omgitt av unik arkitektur. Sentral plassering. Viktige samfunnsmessige funksjoner.

Svakheter

Mye harde flater og overvann. Dårlig vedlikehold av fasader. Lite vegetasjon. Få sitteplasser.

Areal: 2 200 m ²	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Gang- og sykkelvei, parkering, offentlig tjenesteyting
---------------------------------------	-----------------------------------	--

Framtidig utvikling

Det er potensial for å gi området et ansiktsløft og utvikle et uteområde som bygger opp den unike arkitekturen til rådhusanlegget. Området har en svært viktig funksjon, både som kommunens ansikt utad og som møteplass for innbyggerne. Det nye uteområdet må knytte rådhuset, kinoen og samfunnshuset bedre sammen, være bedre tilrettelagt for besøkende og invitere til opphold.

Uteområdet inngikk som en del av mulighetsstudien av Havmannaksen, som ble gjennomført første halvår av 2023. Her ble det blant annet foreslått å anlegge et vannspeil med sitteplasser og vegetasjon. Ny utvikling må ha en blågrønn tilnærming. Dette vil være viktig for overvannshåndteringen, og for å knytte byrommet bedre sammen med Nordlandstorget, som allerede har en blågrønn profil. På sikt er det også naturlig å se utviklingen av byrommet opp mot utviklingen av Havmannaksen ned mot Jernbaneparken.

Beskrivelse av området

Uteområdet inngår som en del av rådhusanlegget i Mo i Rana, og ligger mellom rådhuset, kinoen og samfunnshuset. Rådhusanlegget ble oppført i perioden 1967 til 1973, og er tegnet av det som da het Telje-Torp-Aasen Arkitektkontor (nåværende LMR arkitektur AS). Rådhusanlegget har en særegen arkitektonisk utforming i brutalistisk stil, og er helt unikt, både i lokal og nasjonal sammenheng.

Uteområdet består av harde flater, og framstår som grått og uinspirert. Dette er med på å forsterke inntrykket av at rådhusanlegget er utdatert og nedslitt. I tillegg er det problemer med overvannshåndteringen, og mye vann samler seg i området når det er nedbør. Det er ikke tillatt med biladkomst annet enn varelevering og parkering for folk med funksjonsnedsettelse.

Gjennom medvirkingen til kommunedelplan for byutvikling er uteområdet et av områdene som folk flest har et negativt inntrykk av.

Midlertidig byrom på Rådhusplassen.

Kirkeaksen

Mål for området

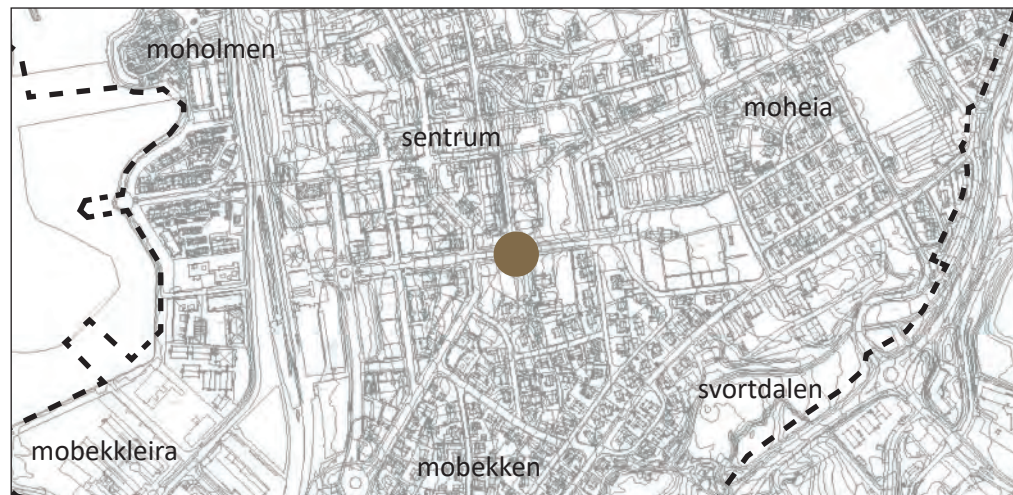
Kirkeaksen skal være en synlig og tydelig byakse som bygger opp om Mo kirkes viktige funksjon.

Styrker

Mo i Ranas paradegate med Rana kirke som fondmotiv. Sentral plassering midt i byen. Kombinasjon av næring og boliger i gata gir et godt utgangspunkt for videre utvikling av byrommet. God utsikt mot Ranfjorden.

Svakheter

Biltrafikk gjennom gata. Folierte fasader i næringslokalene bidrar til dårlig samspill mellom gateplanet og butikkene.

Areal: 3 300 m ²	Grunneier: Rana kommune/ privat	Planstatus: Gang- og sykkelvei, kjørevei, grøntstruktur, jernbane, m.m.
---------------------------------------	---	---

Framtidig utvikling

Kirkeaksen skal fortsette å være en viktig byakse. Ny utvikling må ta utgangspunkt i Mo kirke som fondmotiv, og det kan ikke tillates nye tiltak som kan forringe dette. Man bør tilrettelegge området bedre for gående og syklende. Blant annet bør man vurdere om det skal være gjennomkjøring i hele gata eller om deler av den kan bli en gågate. De utadrettede funksjonene i aksen bør ha aktive fasader og færre folierte vinduer, slik at det blir bedre samspill med det som skjer ute og menneskene som er der. Møteplasser med sitteplasser og vegetasjon må vurderes som erstatning for enkelte parkeringsplasser.

Beskrivelse av området

Kirkeaksen er en viktig byakse, som går fra Mo kirke til Sjøfronten. Mo kirke utgjør fondmotivet i aksen. Aksen inngikk som en del av Sverre Pedersens byplan fra 1923, og er et av få elementer som er videreført til dagens bystruktur.

I dag har aksen primært funksjon som bygate med utadrettede funksjoner. Lengst øst finnes Mo kirke, Teaterparken, Mo bo- og servicesenter og Kirketunet kulturbanehage. I den midtre delen av aksen finnes det flere butikker og frisører. De siste årene har det også blitt bygget boligblokker her. Mot vest finnes jernbanestasjonen og busstasjonen. Ned mot Sjøfronten har det de siste årene blitt bygget flere boligblokker, og aksen er smalere her enn i de øvrige delene.

Kirkeaksen er tilrettelagt for bilkjøring og fotgjengere ned til Amfi og Meieritomta. Det er fortau på begge sider ned til hit. Ved jernbanestasjonen og busstasjonen er det i mindre grad tilrettelagt for fotgjengere. Det finnes i deler av dette området, men de er utflytende. Fotgjengerovergangene er ikke så tydelige som de bør være.

Kirkeaksen.

Forlengelse av Sjøfronten

mot sørvest

Mål for området

Attraktivt turdrag som legger til rette for uformelle møteplasser langs sjøen.

Styrker

Sentrumsnær plassering, nærhet til Sjøfronten og Ranfjorden. Populært område.

Svakheter

Ensformig og lite opparbeidet område. Utfordrende å få til en naturlig gangforbindelse mot Byporten. Usammenhengende turområde ved sjøen, som stopper brått opp.

Areal:

8 200 m²

Grunneier:

Rana kommune/ privat

Planstatus:

Turvei, annet friområde og park

Framtidig utvikling

I gjeldende reguleringsplan kan promenaden forlenges mot sørvest som, kan gi en gangforbindelse helt til Byporten. Planen åpner opp for at det kan bli bygget en pir og ytterst på piren tillates det å oppføre lettere konstruksjoner. Utvidelsen av promenaden må ses i sammenheng med eksisterende areal, for å sikre en helhetlig opplevelse av området.

Turdraget kan forlenges i nord, men dette ligger utenfor planområdet. En eventuell videreutvikling her må bli behandlet som en del av en revidering av kommunedelplan for Mo og omegn eller gjennom nye reguleringsplaner.

Beskrivelse av området

I 2018 ble det opparbeidet en ny sjøfront i byen, etter utforming fra Arkitektgruppen CUBUS AS. Sjøfronten har blitt et fint og sammenhengende turområde i byen. Sjøfronten er bygget på fyllmasser fra industri, gruver og jernverk. Utformingen er inspirert av industrihistorien til byen. Blant annet har jern blitt brukt som materiale flere steder og på gangstien finnes det dikt av Laila Stien. Sjøfronten er ikke bare et område man kan gå i. Det har også benker og sitteplasser, og et viktig møtepunkt for innbyggerne. Området pekes ut som et av de mest populære byrommene i spørreundersøkelsen «Ke tenk du?».

Sjøfronten starter ved Moment og avsluttes ved Fjordgården hotell/ K2. Området videre mot sørvest er lite opparbeidet og består i hovedsak av en gressplen med noen få trær. Det er imidlertid planlagt at området skal opparbeides i løpet av 2024-2025.

Mobekkleira ved Sjøfronten.

Ranheimgata 29

Mål for området

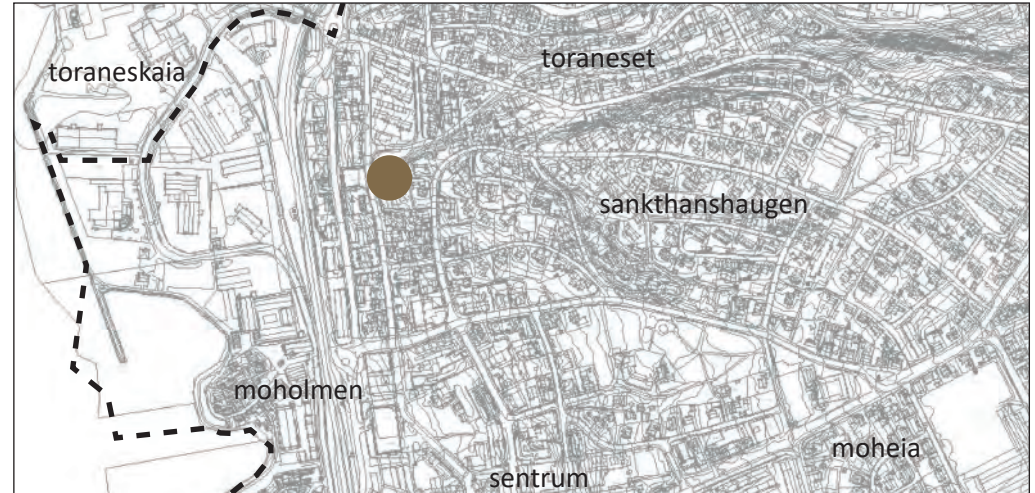
Lett tilgjengelig område, som er skjermet fra boligbebyggelsen med vegetasjon, og som har en opparbeidet naturlekeplass.

Styrker

Skjermet fra bebyggelsen.

Svakheter

Deler av området er bratt og utilgjengelig.

Areal:

3 600 m²

Grunneier:

Rana kommune

Planstatus:

Annet friområde

Framtidig utvikling

Friområdet har en bra plassering mellom boligbebyggelsen, og framstår som en «grønn lunge» i et område hvor det har vært flere fortettingsprosjekter de siste årene. Det er en fin kvalitet at området ligger skjermet på et platå. Dersom dette området skal utvikles, er det svært viktig at eksisterende vegetasjon og naturgitte forhold danner utgangspunktet for utviklingen. Man bør tenke mindre tradisjonelt, og la naturen være en ressurs i det nye som eventuelt kommer her, for eksempel en naturlekeplass.

Kantvegetasjonen mot Thora Meyers gate og Brannklokkeveien må bevares, slik at området forblir skjermet. Terrenngrep må unngås. Ellers er det viktig at området sikres med gjerde på grunn av terrenfskjellene mot gatene rundt.

De delene av området som er svært bratte, er mer aktuelle som generell grønstruktur og vegetasjon.

Beskrivelse av området

Friområdet befinner seg i et område med blandet bebyggelse. Her finnes det både blokker, enebolig og flermannsboliger. Friområdet består hovedsakelig av kratt og vegetasjon med trær og busker. I øst er terrenget bratt og det skråner mot vest, omtrent fra kote 25 til kote 14. Her går det en snarvei fra Ranheimsgata i øst til Brannklokkeveien i nordvest. Den er skiltet med snarveiskilt i begge ender. I sør er den mulige snarveien privatisert.

Den østlige delen ligger lavere i terrenget på et «platå» på rundt kote 18 til 16. Denne delen er godt skjermet fra omkringliggende gater.

Snarvei Ranheimsgata 29 - Brannklokkeveien.

Toraneset I

Vikaveien 32

Mål for området

Tilgjengelig og attraktiv møteplass mellom boligbebyggelsen, med elementer for lek og urbant landbruk.

Styrker

«Grønn lunge» i et relativt tettbebygd område.

Svakheter

Deler av området er bratt og utilgjengelig. Utilgjengelig adkomst.

Areal:

2 400 m²

Grunneier:

Rana kommune

Planstatus:

Anlegg for lek, annet friområde, offentlig friområde

Framtidig utvikling

Friområdet har en bra plassering mellom boligbebyggelsen, og framstår som en «grønn lunge» som er et relativt tettbebygd område. Deler av arealet er svært bratt, og dermed mer aktuelt som generell grønstruktur. For arealet som er mer tilgjengelig, er det potensial for å gjøre noe mer ut av det med enkle grep. Dette kan være soner med blomstereng, en naturlekeplass eller plassere ut benker og sitteplasser. Området kan være godt egnet til å dyrke grønnsaker, som f.eks. en parsellhage. Det må undersøkes nærmere hvordan dette kan gjennomføres. Området har allerede en del vegetasjon som må bli ivaretatt og danne utgangspunktet for den framtidige utviklingen.

Adkomstene må gjøres mer tilgjengelige for allmennheten. Det må settes opp snarveiskilt ved begge adkomstene for å synliggjøre snarveien. I tillegg bør det settes opp et gjerde e.l. for å danne et tydeligere skille mellom privat og offentlig areal.

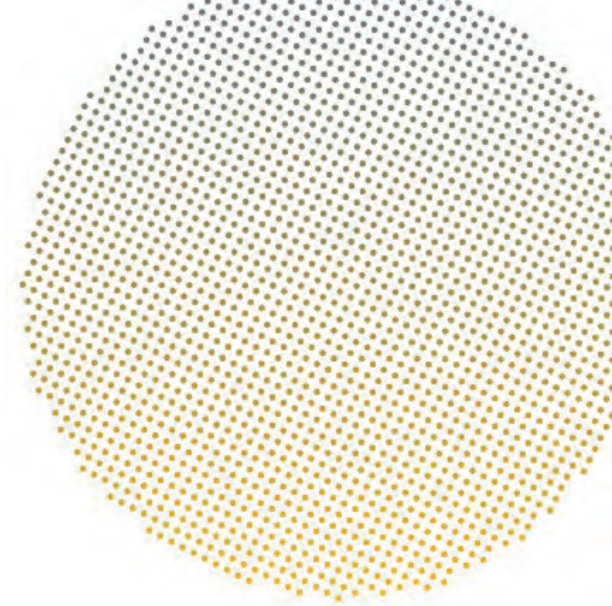

Beskrivelse av området

Området består hovedsakelig av gress og vegetasjon. Terrenget skråner mot nord og er svært bratt enkelte steder. Enkelte deler av området er svært smale. Deler av arealet er regulert til anlegg for lek, men det er ikke opparbeidet som dette. I sør er noe av terrenget opparbeidet som parkering, noe er i strid med reguleringen.

Fra Brannklokkeveien i sør går det en sti inn til området. Fra Vikaveien i nord går det en trapp opp til området. Her er terrenget svært bratt.

Området inngår som en del av et sammenhengende byromsnettverk med grønnstruktur sammen med friområde nr. 8.

Toraneset II

Brannklokkeveien - Toranesgata

Mål for området

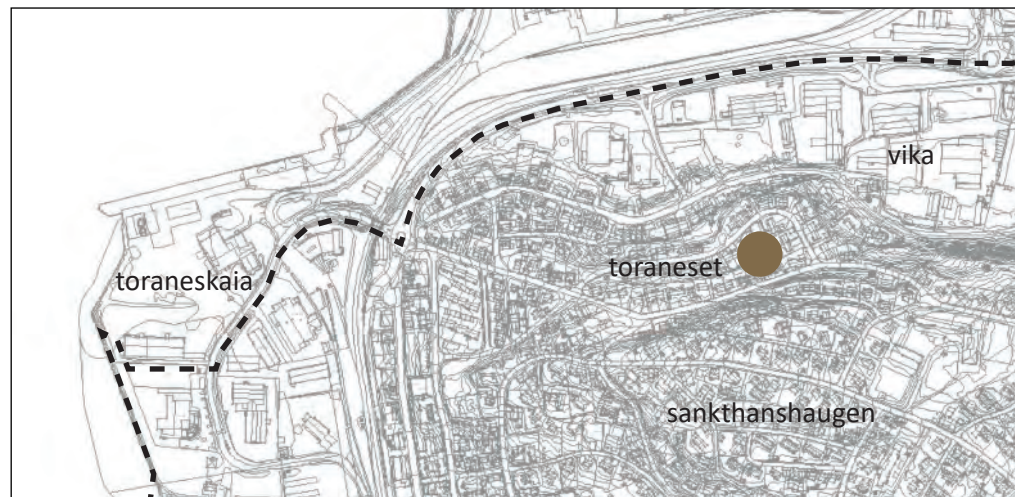
Tilgjengelig og attraktiv møteplass mellom boligbebyggelsen, med elementer for lek og urbant landbruk.

Styrker

«Grønn lunge» i et relativt tettbebyggt område.

Svakheter

Ensformig utforming. Privatisert og utilgjengelig adkomst.

Areal: 900 m2	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Anlegg for lek
-------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------

Framtidig utvikling

Friområdet har en bra plassering mellom boligbebyggelsen, og framstår som en «grønn lunge» i et område som er relativt tettbebyggt. Det er potensial for å gjøre noe mer ut av området med enkle grep. Dette kan for eksempel være å etablere soner med blomstereng, opparbeide en naturlekeplass eller anlegge flere benker og sitteplasser. Området kan også være godt egnet til å dyrke grønnsaker, som f.eks. en parsellhage. Det må undersøkes nærmere hvordan dette kan gjennomføres. Området har allerede en del vegetasjon som må bli ivaretatt og danne utgangspunktet for den framtidige utviklingen.

Adkomstene må synliggjøres og gjøres mer tilgjengelige for allmennheten. Det må settes opp snarveiskilt ved begge adkomstene for å synliggjøre snarveien. I tillegg bør det settes opp et gjerde e.l. for å danne et tydeligere skille mellom privat og offentlig areal.

Beskrivelse av området

Friområdet befinner seg mellom den etablerte boligbebyggelsen i Toranesgata og Brannklokkeveien. Arealet består hovedsakelig av gressplen og enkelte trær og busker, selv om det er regulert til anlegg for lek. Både adkomsten fra nordsiden fra Brannklokkeveien og adkomsten fra sørsiden i Toranesgata framstår som privatiserte og lite tilgjengelig for allmennheten. Adkomstene brukes som parkering og som kjøreadkomst. Det er ikke intuitivt at man kan gå inn i friområdet herfra dersom man ikke vet om muligheten.

Området inngår som en del av et sammenhengende byromsnettverk med grønnstruktur sammen med sammen med friområde nr. 7.

Mo Ungdomsskole

Mål for området

Opparbeide med flere kvaliteter, som legger til rette for lek og læring.

Styrker

Stort areal med potensial for mange ulike aktiviteter for barn og unge.

Svakheter

Deler av området er en parkeringsplass. Lite opparbeidet.

Areal:

4 200 m²

Grunneier:

Rana kommune

Planstatus:

Annet friområde

Framtidig utvikling

Det er potensial til å gjøre mye med området med små grep. Eksisterende trær og vegetasjon må bevares. Området kan deles inn i flere soner, sånn at det får flere kvaliteter. For eksempel kan det være noen soner for aktivitet og noen soner med benker og bord. Utviklingen av området bør ses i sammenheng med hva som er ønskelig fra skoleelever, slik at området blir mye brukt både på dagtid og ettermiddagstid. I sonene for aktivitet kan det for eksempel lages volleyballbane, frisbeegolf eller lignende. Området kan være godt egnet for å etablere en skolehage, siden det ligger i direkte nærhet til både skole og barnehage. I stedet for klippet gressplen, så bør deler beholdes som blomstereng. Friområdet bør også forlenges i nord og harde flater på det som brukes som parkering i dag bør fjernes.

Beskrivelse av området

Friområdet inngår som en del av uteområdet til Mo ungdomsskole. Store deler av friområdet er grøntområde i dag, men i nord er det også en del som er opparbeidet som en del av parkeringsplassen. Det finnes flere trær og busker. Gjennom området går det en gang- og sykkelvei.

Grøntareal ved Mo ungdomsskole.

Skansen I

Mål for området

Attraktivt grøntdrag som kan fungere som en lokalt viktig uformell møteplass og naturlekeplass. Må ses i sammenheng med området ellers.

Styrker

Potensiale til å bli en «grønn lunge» blant boligbebyggelsen. Vegetasjonen kan brukes til å skjerme friområdet fra bebyggelsen.

Svakheter

Gjemt og privatisert adkomst. Utilgjengelig område med mye vegetasjon.

Areal: 1 300 m2	Grunneier: Privat	Planstatus: Annet friområde
---------------------------	-----------------------------	---------------------------------------

Framtidig utvikling

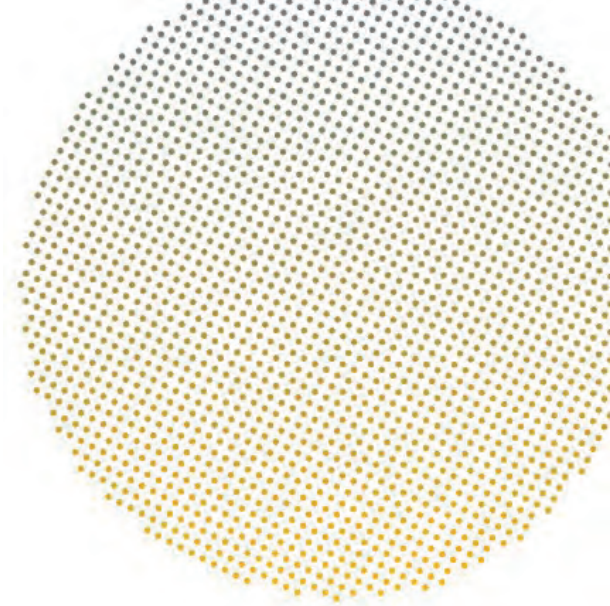
Dette er ett av få bynære friområder som utelukkende består av viltvoksende vegetasjon, har et tilnærmet flatt terreng og som ikke er opparbeidet. Framtidig utvikling må ta hensyn til den eksisterende vegetasjonen og de naturlige forutsetningene til området. Med små grep kan området bli en naturlekeplass. Adkomsten fra Hans Nilsen Hauges vei må synliggjøres og gjøres tilgjengelig for allmennheten. Ellers bør utviklingen av dette området ses i sammenheng med tilgrensende friareal på Skansen langs eksisterende ene-boligrekke og Statskogs hovedkontor med hage (nr. 20).

Beskrivelse av området

Området ligger gjemt mellom boligbebyggelsen i Alf A. Øverlis vei, Nordlandsveien og Hans Nilsen Hauges vei. Adkomsten er via Hans Nilsens Hauges vei, men denne er ikke synlig og det er ikke intuitivt at man kan gå inn til friområdet herfra. Adkomsten framstår som privatisert. Friområdet er derfor mest til nytte for den omkringliggende boligbebyggelsen.

Ellers består friarealet av viltvoksende vegetasjon. Det framstår ikke som opparbeidet på noen som helst måte.

Skansen II

Mål for området

En grønn, skjermet lunge som kan forsterkes som vegetasjonsbuffer og en attraktiv møteplass for nærområdet. Må ses i sammenheng med området ellers.

Styrker

Toppen av Havmannaksen, som gir noe utsikt i deler av område.

Svakheter

Nær E6 og industriparken.

Areal: 4 000 m ²	Grunneier: Privat/ fester: Rana kommune	Planstatus: Annet friområde (sikkerhets- sone: hovedkloakk)
---------------------------------------	--	--

Framtidig utvikling

Det er potensial til å gjøre mye med området med små grep. Eksisterende trær og vegetasjon må bevares. Det kan settes ut benker og bord, slik at det skapes møteplasser. Det bør ses i sammenheng med Statskogs hovedkontor med hage. Det bør legges til rette for flere aktiviteter og kan være et egnet område for å etablere parsellhager.

Beskrivelse av området

Området er parkmessig opparbeidet og en «grønn lunge» i boligbebyggelsen. Området har varierende vegetasjon med både busker og trær. Det framstår som relativt skjermet med tanke på at det ligger nært både E6 og industriparken. Grønne innslag er særlig viktig i slike områder, blant annet fordi trær er med på å rense lufta.

Mo kirke

Mål for området

Opparbeidet område med flere kvaliteter, snarvei og sammenheng med Mo kirke.

Styrker

Nærliggende Mo kirke.

Svakheter

Anonymt område.

Areal:

1 000 m²

Grunneier:

Privat

Planstatus:

Anlgg for lek

Framtidig utvikling

Framtidig utvikling vil avhenge av utviklingen i området. Området kan få flere kvaliteter med små grep. Det er mulig å anlegge en blomstereng og å plassere flere benker, slik at området får en mer aktiv bruk enn nå. Nærheten til kirka gjør at det er mulig å koble dette byrommet til Mo kirke. Ved ny utvikling av området bør snarveien opprettholdes.

>

Beskrivelse av området

Området er opparbeidet med gressplen, men har lite vegetasjon annet enn ett tre og noen busker. Det går en snarvei gjennom området. Reguleringsformålet er anlegg for lek, men dette er ikke blitt opparbeidet.

Grøntareal ved Mo kirke.

Mobekken I

Mobekkgata - Hans Wølners gate

Mål for området

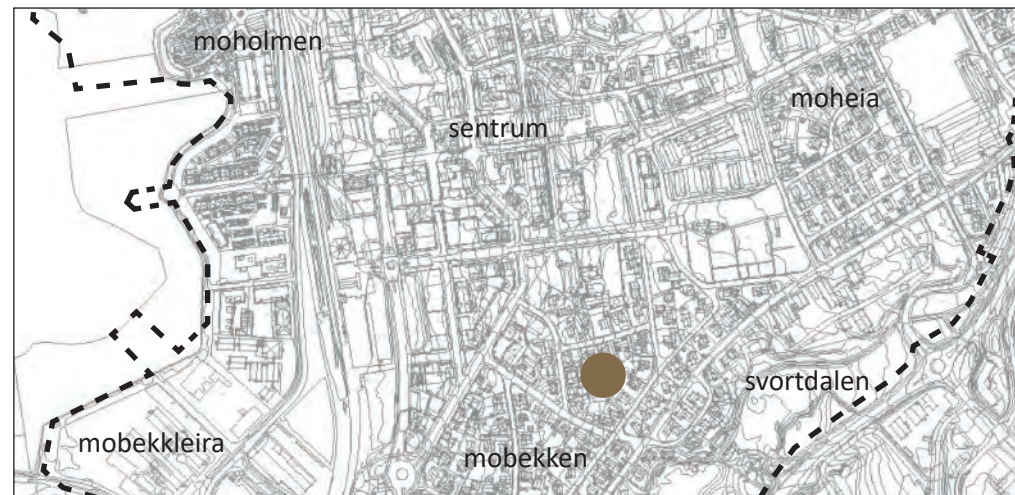
Tilgjengelig og opparbeidet friareal, som fungerer som en uformell møteplass.

Styrker

God plassering mellom bebyggelsen. Skjermet.

Svakheter

Lite synlig adkomst. Utfordrende å skape en god sambruk for den ene adkomsten som både brukes av kjørende og gående.

Areal:
900 m²

Grunneier:
Privat

Planstatus:
Annet friområde

Framtidig utvikling

Friarealet har en bra plassering mellom boligbebyggelsen, og området egner seg godt som en uformell møteplass for de som bor i området. Det er potensial for å utvikle området i mer grønn retning da det finnes mye harde flater der i dag. En utfordring her er at flere av boligene har kjøradkomsten sin via friarealet. Om man bestemmer seg for å utvikle arealet mer i framtiden, er dette noe man må ta hensyn til.

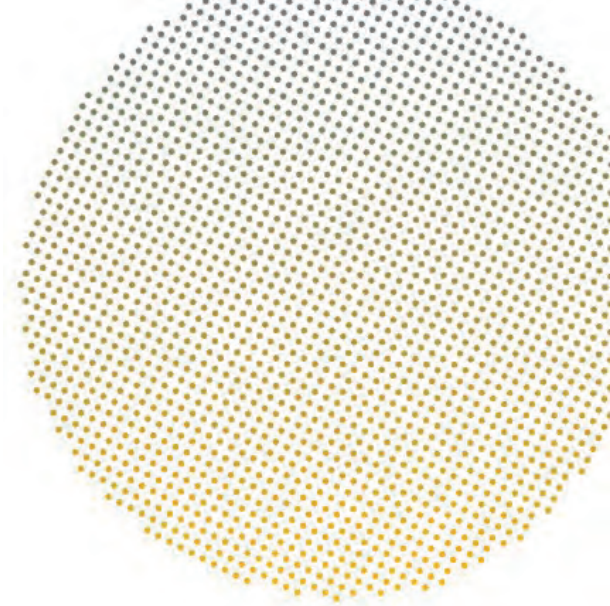
Ellers er det viktig at adkomstene fra både nord og sørøst synliggjøres og gjøres mer tilgjengelige for allmennheten. Det må settes opp snarveiskilt ved begge adkomstene for å synliggjøre snarveien. Dette vil være et viktig tiltak for å gjøre området mer gavnlig. I tillegg må det lages et tydeligere skille mot boligene, slik at ikke området oppleves som privat.

Beskrivelse av området

Friarealet befinner seg midt mellom eneboligbebyggelsen. Enkelte deler i øst er opparbeidet med gressplen og det finnes også en benk her. Det finnes også en garasje og en nettstasjon i friområdet.

Friarealet har adkomst både via snarvei fra Hans Wølners gate i nord og fra Mobekkgata i sørøst. Adkomsten fra sørøst brukes også som adkomst til enkelte av boligene. En stor del av arealet er asfaltert.

Momentparken

Mål for området

Opparbeidet park som en del av Sjøfronten, med ulike kvaliteter.

Styrker

Tilknyttet Sjøfronten. Lokaliseringen av området gjør at det har potensial for å bli en attraktiv møteplass og kunnskapsarena.

Svakheter

Ensformig område med gressplen.

Areal: 3 500 m ²	Grunneier: Rana kommune/ privat	Planstatus: Park, gang- og sykkelvei
---------------------------------------	---	--

Framtidig utvikling

Utarbeidelsen av en park ved Moment har lenge vært et tema, og er planlagt realisert i løpet av 2024/25. En park her vil legge til rette for opphold og flere møteplasser, og det vil også være mulig å kunne åpne mer opp mot Ranfjorden. I tillegg til Sjøfronten, bør parken knyttes sammen med Gammel-torget.

Moment har mange viktige aktører hos seg, både innen kultur, historie og vitenskap. Ved å knytte det som skjer inne hos Moment sammen med det som skjer ute, vil det kunne skapes bedre samspill i området. Det vil også være mulig å se på utviklingen av Sjøfronten og å opparbeide den tilsvarende som den øvrige delen. Adkomsten fra Midtre gate bør synliggjøres.

Dette var tidligere situasjon og det arbeides nå med å ferdigstille parken.

Beskrivelse av området

Området ligger i tilknytning til Sjøfronten og ved Moment, hvor blant annet Helgeland museum, Vitensenter Nordland og Rana kunstforening holder til. Den vestre delen er dekket med betong, og inngår i dag som en del av Sjøfronten, selv om den ikke er blitt opparbeidet på samme måte som øvrige deler av promenaden. De øvrige delene av området er primært opparbeidet med gressplen.

Momentparken ved småbåthavna og Sjøfronten.

Meyerparken

Mål for området

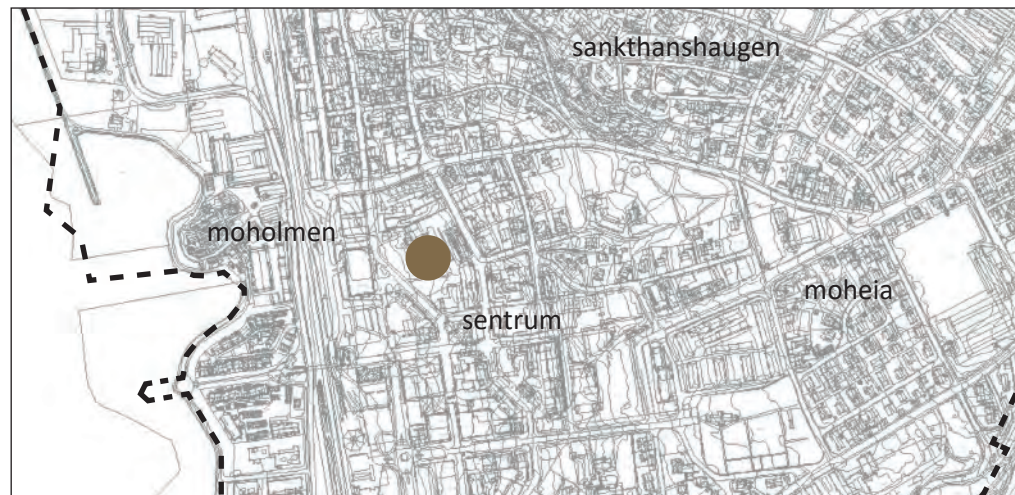
Tilbakeført historisk hage som er tilrettelagt for opphold og aktiviteter, og med sammenheng til andre nærliggende grøntområder.

Styrker

Unik plassering. Historisk verdi.

Svakheter

Uklart om parken er for allmenheten eller hotellet. Svekket historisk utforming.

Areal: 4 800 m ²	Grunneier: Rana kommune/ privat	Planstatus: Park (hensynssone: bevaring kulturmiljø)
---------------------------------------	---	---

Framtidig utvikling

Parken har potensial til å bli en mer aktiv del av bybildet enn den har nå. Med en unik plassering nært sentrum, og en historisk viktig betydning i utviklingen av Mo i Rana. Den historiske konteksten må legges til grunn for videre utvikling. Det er et potensial til å tilbakeføre den til en historisk hage, som en av de få i nord med historisk formspråk, materialbruk og bruk av vegetasjon. Dette er én av få steder på Mo hvor spor lenger tilbake enn 1945 har blitt bevart.

Det bør tilrettelegges mer for opphold og bruk, blant annet uteservering og sittemuligheter. Mange spisesteder ligger i nærheten, og det kan skapes et bedre samspill mellom det som skjer inne med det som skjer ute.

Ellers er det viktige å se på forbindelsene til øvrige byrom rundt. Meyerparken ligger både i nærheten av Jernbaneparken og Talvikparken. Her bør man se på om det kan etableres bedre sammenhenger med utgangspunkt i fotgjengerens premisser.

Beskrivelse av området

Det vi i dag kjenner som Meyerparken var opprinnelig en privat hage som ble opparbeidet samtidig som Meyergården på slutten av 1890-tallet. Da ble det blant annet opparbeidet kjøkkenhage, plantet trær og anlagt sitteplasser og gjerder. Meyerparken ble videre utvidet mot sør mellom 1900 til 1905. Da ble det blant annet plantet flere trær, anlagt andedam og gangveier. Foran Meyergården ble hagen omarbeidet med parterrer og aksestystem.

Meyerparken var privat fram til 1974, men er nå tilgjengelig for allmennheten. Til tross for dette kan det være noe uklart for allmennheten om området er åpent for alle eller om det bare er for hotellets gjester. Når det gjelder utformingen av parken, ser vi fortsatt spor av den opprinnelige utformingen. Blant annet står flere av de gamle trærne enda og man kan se rester etter parterrene. Parken er oppført i landskapsstil.

Størstedelen av Meyerparken er regulert til bevaring av kulturmiljø, og inngår også i verneplanen for Rana. Dette innebærer blant annet krav om at Meyerparken skal bevares som grøntområde og eksisterende trær skal bevares i størst mulig grad. Ved tiltak i parken skal det legges til grunn at parken skal tilbakeføres til sin gamle prakt, og hele parkområdet planlegges under ett.

Meyergården og Meyerparken.

Talvikparken vest

Mål for området

Sammenhengende og variert parkområde med ulike kvaliteter.

Styrker

Populært parkområde. Stort areal med ulike soner og potensial for å legge til rette for ulike aktiviteter. Flere store trær.

Svakheter

Uklart skille mellom park og omkringliggende bebyggelse. Deler av området oppfattes som privat hage.

Areal:

7 700 m²

Grunneier:

Privat/ fester: Rana
kommune

Planstatus:

Park

Framtidig utvikling

Det er positivt at parken med forskjellige kvaliteter og opparbeidelse legger til rette for flere typer bruk. Det er likevel potensial for å legge mer til rette for økt bruk i vestre del av parken med flere sitteplasser og soneinndelinger. Eksisterende trær og vegetasjon må bevares og brukes som ressurs i framtidige utvikling. Området må også ses i sammenheng med østre del. Det bør vurderes for anleggning av parsellhager og soner med blomstereng.

En utfordring er det uklare skillet mellom park og omkringliggende bebyggelse. Dette gjelder spesielt ved Torggata 6, der det ikke er noe skille mellom parken, og Lars Meyersgate 16. Her får man en følelse av at parken er en del av de private hagene. Det er også potensial for å lage en adkomst til parken fra Torggata. Parken stopper brått opp og man må bevege seg ned en bratt, gjengrodd skråning for å komme seg ned til gaten. Skråningen fremstår som privatisert. Her er det potensial for å se på koblingen fra Talvikparken ned mot Meyerparken og Jernbaneparken.

Beskrivelse av området

Talvikparken er en stor, bynær park med mange kvaliteter. Den er mye brukt av innbyggerne, og av skoler og barnehager. Den østre delen av parken har blitt betraktelig oppgradert de siste årene, og er i dag en aktivitetspark. Her finnes det blant annet treningsapparater, volleyballbane og sitteplasser/benker, treningsinstallasjoner og moderne utemøbler. Den vestre delen har ikke hatt tilsvarende oppgradering, og er opparbeidet som en klassisk park. Her finnes det flere eldre trær som innehar mange viktige kvaliteter, både for naturmangfoldet og for estetikken i området. Ellers finnes det enkelte benker i parken. Terrenget skråner mot vest.

I parken står det et monument til minne om tuberkulosesykehuset som ble opprettet i 1947, i brakker som tyske okkuperanter hadde bygget. Etableringen møtte høglydte protester fra moværingene. Sykehuset skulle først og fremst ta imot pasienter som hadde blitt deportert sørover fra tuberkulosehjemmet i Talvik i Finnmark, etter at det ble brent av tyskerne i 1944. Det meste av personalet hadde også tidligere jobbet der. Sykehuset i Mo i Rana ble fort kalt Talvik, og navnet har blitt videreført til parken (Årbok for Rana 2016).

Talvikparken.

Teaterparken

Mål for området

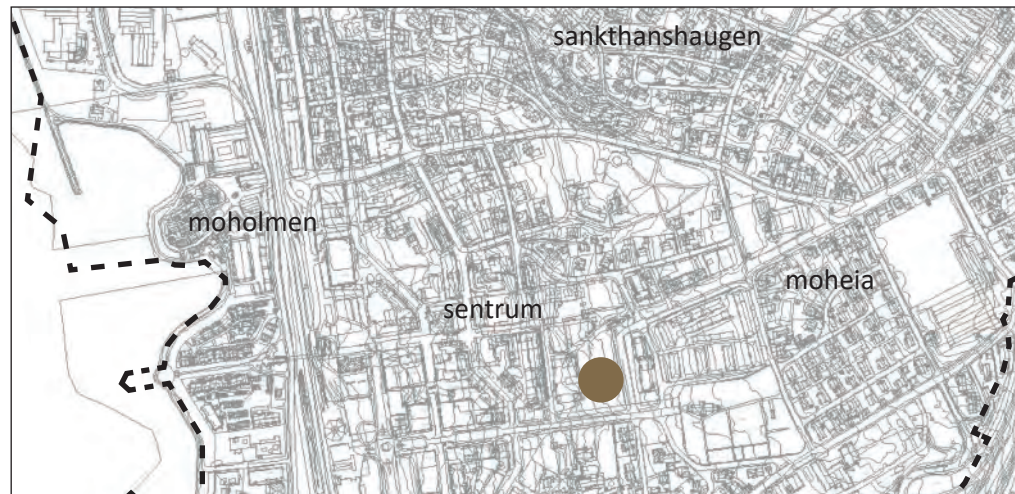
Et variert parkområde som legger til rette for ulike bruk, og med sammenheng til andre nærliggende grøntområder.

Styrker

Sentral plassering. Flere store, flotte løvtrær.

Svakheter

Ensførmig utforming. Lite samspill mellom aktiviteter i byggene og parkområdet.

Areal: 8 300 m ²	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Park, annet friområde. torg
---------------------------------------	-----------------------------------	--

Framtidig utvikling

Teaterparken har stort potensial med sin sentrale plassering og nærheten til Nordland Teater, kinoen og samfunnshuset. Det bør skapes bedre samspill mellom det som skjer inne og det som skjer ute.

Framtidig utvikling bør legge til rette for mer opphold og bruk. Parken bør gjøres mer spennende og variert. Et alternativ er at parken deles inn i flere soner, som får ulike funksjoner. Blant annet trenger man ikke klippet gressplen i alle delene, men heller legge til rette for naturlig vegetasjon og etablere områder med blomstereng. Enkelte soner bør også skjermes mer, slik at parken i større grad blir tilrettelagt for opphold og man kan slippe å sitte på utstilling til omkringliggende gater slik det er i dag. Det må etableres flere sitteplasser. Snarveien bør inngå i den nye utformingen, slik at man fortsatt legger til rette for at folk skal gå gjennom parken.

Beskrivelse av området

Teaterparken ligger i nærheten av noen av de viktigste kulturinstitusjonene i Rana. Til tross for dette er parken lite brukt, og framstår som «kjedelig» sammenlignet med andre parker og byrom i sentrum. Primært brukes parken som snarvei fra Kirkegata til Elias Blix' gate.

Parken er opparbeidet med gress og det finnes også flere store, flotte løvtrær. Sør i parken har Nordland Teater plassert en black box med utescene som er vent opp mot parken. I den nordlige delen av området er det et større asfaltert område. Deler av området ved Nordland teater brukes til parkering.

Teaterparken.

Nilsson-løkka

Mål for området

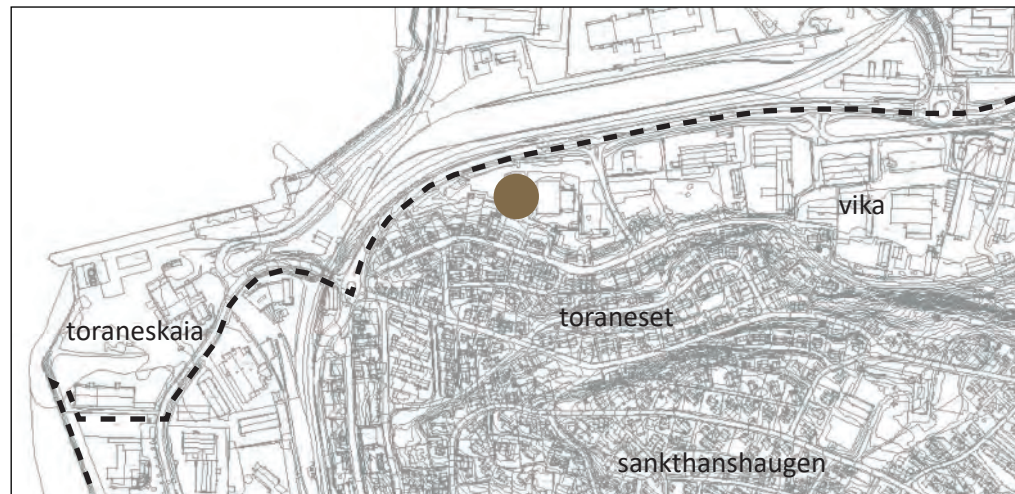
Vedlikeholdt ballbinge som er lett tilgjengelig og attraktiv å bruke.

Styrker

Eneste ballbinge i sentrum. Eksisterende vegetasjon som skjermer ballbingen fra området rundt.

Svakheter

Privatisert og gjengrodd adkomst. Området er dårlig vedlikeholdt, gjengrodd og forsøplet.

Areal: 2 800 m2	Grunneier: Rana kommune	Planstatus: Anlegg for lek
---------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------

Framtidig utvikling

Den ulovlige asfalteringen i Vikaveien må fjernes og snarveien må synliggjøres. Containere og søppel, både i snarveien og ved ballbingen, må fjernes. Det må også ryddes opp i vegetasjonen i den gjengrodde snarveien, slik at det er mulig å bruke den. Det må settes opp snarveiskilt, sånn at folk ser at de kan gå her.

Ballbingen må repareres og tas i bruk igjen. Området har allerede mye vegetasjon som må bli ivaretatt og danne utgangspunktet for den framtidige utviklingen.

Beskrivelse av området

Området består i hovedsak av en ballbinge og viltvoksende vegetasjon. Ballbingen har blitt kalt Nilsson-løkka siden rørlegger Nilsson, som har lokale i bygget ved siden av, sponset store deler av prosjektet. Ballbingen bærer preg av dårlig vedlikehold og forfall. Da området ble befart sommeren 2023, var deler av området forsøplet og det var plassert containere og kabler ved ballbingen. Generelt framstår området som lite attraktivt for bruk og opphold.

Adkomsten fra sør er via en snarvei som ligger i Vikaveien. Denne er blitt asfaltert og privatisert, og tatt i bruk som parkeringsplass. Da området ble befart sommeren 2023, stod det også flere containere i snarveien. Generelt framstår snarveien som gjengrodd og lite tilgjengelig for allmennheten. Store søyleosp danner en allé og skjuler ballbingen mot bebyggelsen.

Nilsson-løkka.

Fotballbane Moheia

Mål for området

Et attraktivt idrettsområde som er tilrettelagt for ulike aktiviteter, og som fungerer som en viktig møteplass.

Styrker

Plasseringen ved siden av Moheia fritidspark.

Svakheter

Slitt. Gammelt og lite attraktivt sammenlignet med Sagbakken stadion.

Areal:

9 600 m²

Grunneier:

Rana kommune

Planstatus:

Anlegg for idrett og sport

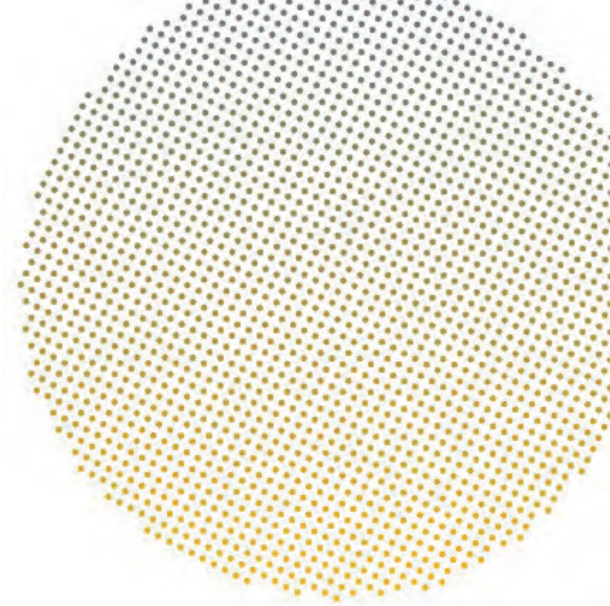
Framtidig utvikling

Området er under regulering, og eksisterende fotballbane skal byttes ut med en mindre bane. Det skal også lages parkeringsplasser med adkomst og blå-grønne strukturer skal vektlegges. Det bør ses på muligheten for å tilrettelegge for flere aktiviteter og idretter slik at anlegget kan brukes av flere. Snarvei opp til Øvre Idrettsvei bør beholdes og tilrettelegges bedre.

Beskrivelse av området

Fotballbanen ved Moheia fritidspark er en kunstgressbane, som ligger i tilknytning til Moheia fritidspark. Området har tidligere vært hovedarena i Mo i Rana, men er nå erstattet av Sagbakken stadion. Moheia stadion er fortsatt i bruk, men mindre enn tidligere. Arealet benyttes som kroppsøvingsareal til ungdomsskolen.

Fotballbane på Moheia Fritidspark.

Mobekken II

Mobekkgata - Kongsveien

Mål for området

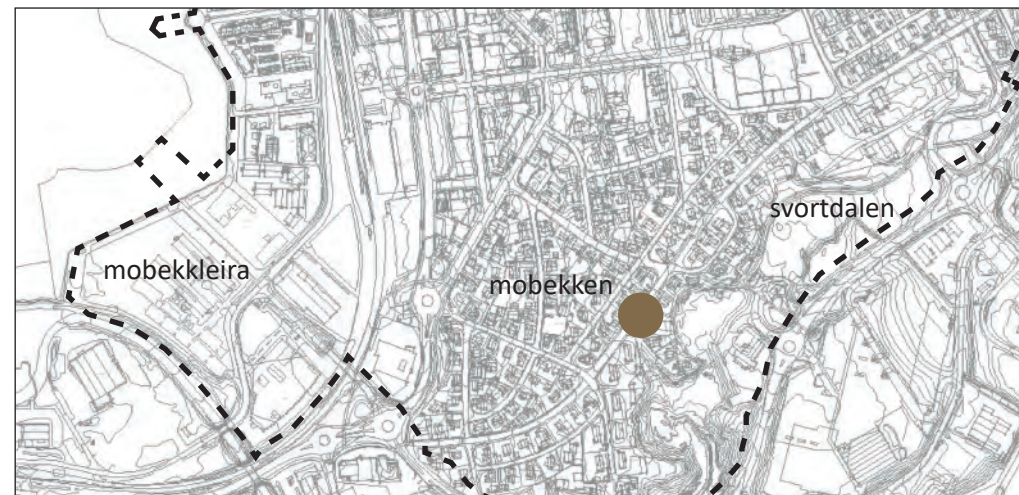
Tilgjengelig og opparbeidet friareal med ulike elementer, og som fungerer som en uformell møteplass for flere aldersgrupper.

Styrker

Egnet for gående og syklende. God plassering mellom bebyggelsen.

Svakheter

Lite opparbeidet. Utilgjengelig snarvei.

Areal: 1 400 m ²	Grunneier: Privat	Planstatus: Anlegg for lek, annet friområde
---------------------------------------	-----------------------------	---

Framtidig utvikling

Snarveien må skiltes, både fra Mobekkgata og fra Kongsveien. Ellers er friarealet nokså unikt i dette området ettersom det har blitt transformert fra gate til friareal. Dette gir variasjon fra øvrige, tilgrensende gater, og er med på å gi opplevelsesverdi. Det gjør også området mer egnet for gående og syklende.

Området kan gjøres mer attraktivt med små grep. For eksempel kan man legge til rette for å skape en uformell møteplass med flere sitteplasser. Eksisterende vegetasjon bør beholdes, men vedlikeholdes der det er behov for det. Området kan opparbeides med nye lekeapparater, men det kan også være egnet for enkel dyrking av mat i f.eks. pallekarmer. Det er potensial for å se på en kobling fra gang- og sykkelveien i Svortdalen, samt en videre utvikling av Kongsveien opp mot Moheia Fritidspark.

Beskrivelse av området

Tidligere var det gjennomkjøring gjennom gata, men friarealet ble anlagt en gang mellom 2004 og 2005. Området ble da opparbeidet med lekeapparater, men disse er nå fjernet. Ved befaring sommeren 2023 var det bare paradishopping og en nedslitt benk med bord igjen. Det framstår nå som et gatetun med soneinndelinger.

I dag består det primært av vegetasjon med gress, trær og busker. Gjennom området går det en gangvei. Fra Mobekkgata i vest går det en snarvei mellom Mobekkgata 24 A, 24B og 26. Denne framstår som en del av boligtomtene og det er ikke intuitivt at man kan gå her.

Myraveien

Mål for området

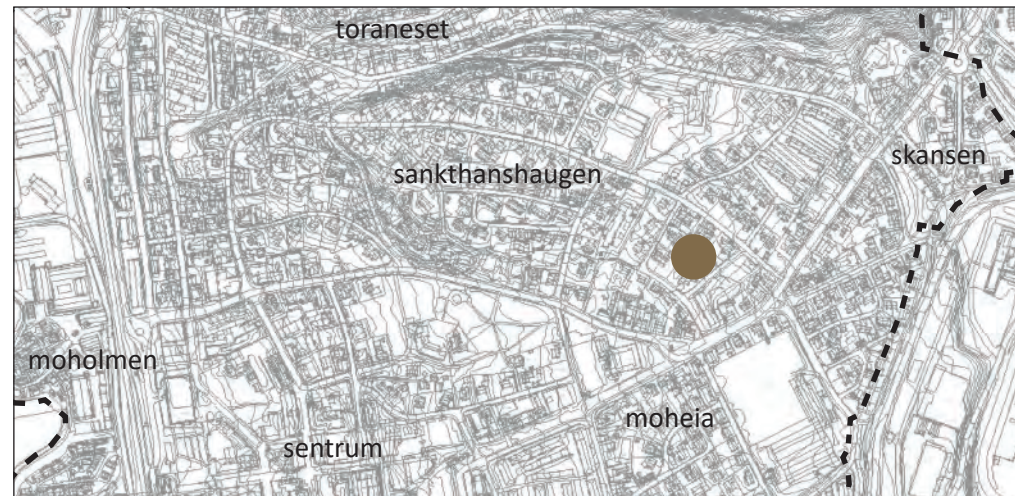
Attraktiv lekeplass med ulike kvaliteter og som fungerer som en lokalt viktig uformell møteplass.

Styrker

«Grønn lunge» blant boligbebyggelsen.

Svakheter

Gjengrodd. Utilgjengelig og privatisert adkomst. Nedslitte lekeapparater.

Areal:
800 m2

Grunneier:
Rana kommune

Planstatus:
Anlegg for lek

Framtidig utvikling

Friområdet framstår som en «grønn lunge» i et relativt tettbebygd område. Det er potensial for å gjøre noe mer ut av området: utslitte lekeapparater bør erstattes, området bør ha benker og bord, og være en uformell møteplass. Vegetasjon med både trær, busker, gress og blomstereng er viktige kvaliteter som må tas vare på i framtidig utvikling. Det er likevel relevant med noe opprydding i vegetasjonen, slik at området blir mer tilgjengelig.

Adkomsten fra Myraveien må merkes slik at folk får vite at det finnes en lekeplass mellom boligene. Det bør etableres et fysisk skille i grensen mellom regulert lekeplass og boligområde for å hindre privatisering. Dette gjelder spesielt i inngangen mellom Myraveien 8 og 10. Lekeplasser uten en tydelig avgrensning mellom offentlig areal og private hager gjør ofte brukerne usikre på hvilke områder som kan brukes, og som regel fører det til at folk unngår å bruke hele arealet i frykt for å oppholde seg i andres private hager.

Beskrivelse av området

Lekeklassen befinner seg midt mellom tomannsboligene. Lekeklassen er opparbeidet med lekeapparater og det finnes også benker med bord. Deler av området framstår som gjengrodd med mye viltvoksende vegetasjon. Lekeapparatene framstår som nedslitte.

Adkomsten til lekeklassen er fra Myraveien i vest. Det er ikke intuitivt at man kan gå inn til lekeklassen herfra da det ser ut som om adkomsten er en del av eiendommen til Myraveien 8 og 10. Ved befaring sommeren 2023, var adkomsten tatt i bruk som lagringsplass for byggematerialer.

Lekeklass ved Myraveien.

Kilder - Litteratur

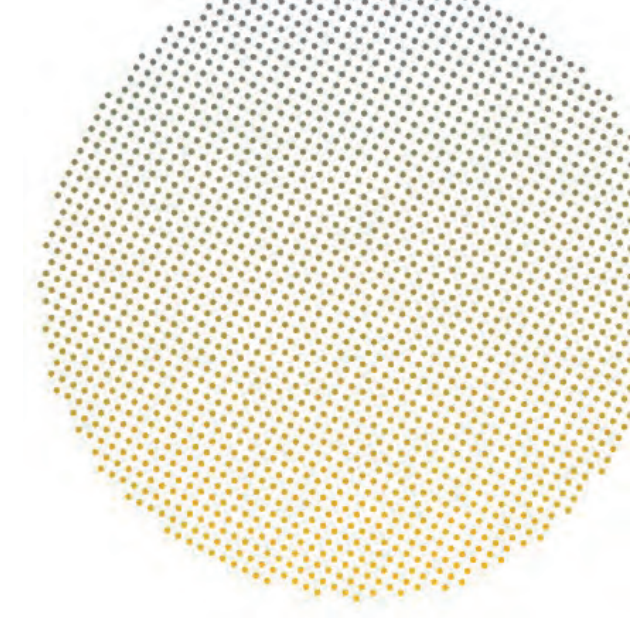
- "Byrom – en idehåndbok", Kommunal- og distriktsdepartementet, 2016
- Medvirkningsprosjektet «Bærekraftig byutvikling Mo i Rana»
- Mulighetsstudier av Havmannaksen med sidegater av White arkitekter og SLA
- Årbok for Rana 2016

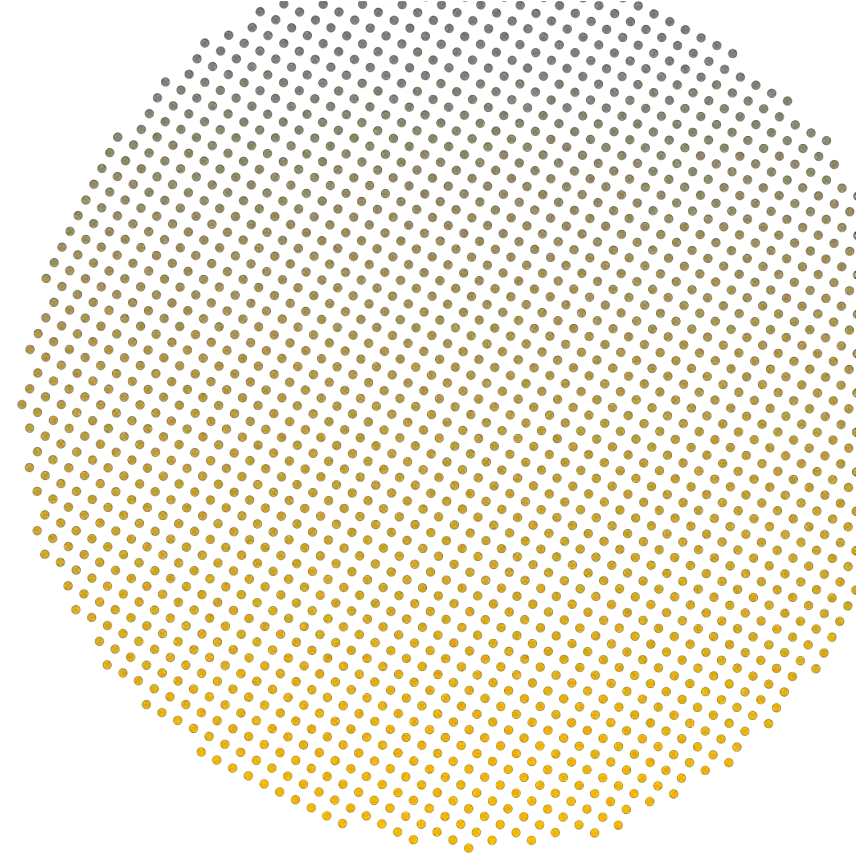
Kart:

- kommunekart.com / Norge i bilder

Foto:

- Roger Marthinsen, Avdeling for kommunikasjon, Rana kommune

Rana
kommune

Rådhusplassen 2
Pb 173, 8601 Mo i Rana

Sentralbordet 75 14 50 00

postmottak@rana.kommune.no
www.rana.kommune.no